Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1981 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 20 MARS 1925. — NGÀY 26 THÁNG HAI NĂM ẤT-SỬU — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 17

POUR LES ANNONCES S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân Văn.
A Paris: chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報 六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

DEPOT LEGAL •INDOCHINE• № 3478

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12$00	15 00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một hay ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

BỌN KHIẾP NHƯỢC
ẩn trong làng

Chừng nào mới chịu để bước vào nẻo văn-minh?

Từ buổi tôi mới ra vịnh bút báo chương thì tôi đã khỏi đầu nếm trải cái mùi vô tâm của bọn khiếp nhược nép ẩn trong những chốn thôn-quê. Thật là cay đắng muôn phần; song tôi vì có một chỗ đồng chủng-tộc mà phải cam ngậm đắng trơn cay, cũng bởi xấu lá từ nhiên xấu nem, xấu em lây tới chị mà chẳng dám dĩ hơi, cho lên tiếng. Chẳng chi khác hơn là bọn khiếp nhược ẩn trong làng đấy hay nhẫn tâm tìm vít thổi lông mà không ra mặt. Hoặc làm thơ rơi hay là ký tên bậy mà vu cáo cho quan làng, cùng người mình oán; hoặc vì lòng ghét ghen ganh gổ bày đều nói nhục một nhà nào trong làng, thơ lại ký tên chú Xoài chú Ổi, gieo họa cho chú Xoài chú Ổi khi không mà bị quở trách hay là bị oán hờn. Nếu nhà báo vô ý tin lầm để ngay vô báo, chung dổ để ra tìm kiếm không có người ký tên đó ở trong làng, mới hay là tên ký bướng. Hoặc hỏi lại chú Xoài chú Ổi, thì chú Xoài chú Ổi chưng hửng, vì mình không biết viết quốc-âm, hay là không khi nào có viết; mới là biết có kẻ khiếp nhược làm chuyện vô tâm, viết rồi không dám ký tên, để tên Ổi tên Xoài mà mạo. Dường ấy mới nghĩ cho lủ vô tâm nầy đứng vào hạng nào trong xã-hội? Ấy là bọn cũng mới học đòi để bước vào nẻo Văn-minh mà [illegible] tôm vậy ưa.

Muốn chi bằng cớ chắc để chứng lời tôi nói đây, tôi xin nhắc vụ Gò-công mới qua rồi đó. Tra xét ra, quả là người có học, có chức phận, cầm viết mà viết rồi sợ để ký tên người, cho chẳng phải là lủ du-côn phóng-đãng. Biết vậy mà tôi cũng cam tâm bưng kín miệng bình, chẳng để đi hơi, lầm tưởng vì họ con trẻ bước ở sau, nên chưa biết duy tân duyệt tục; chớ trong năm ba năm nữa đây, đời Văn-minh khai trí người, ắc họ cũng biết đâu là tệ tình mà lần lo. Dè đâu chỗ tưởng của tôi không nhằm. Bọn vô tâm khiếp nhược ấy chẳng khác nào tay nhúng chàm, giấy dín mực vậy; không thể nào rửa ra, hay là đổi màu chi khác đặng. Phải cam để vậy mà chịu già đời. Bởi vậy, thời đợi nầy, thiên-hạ từ thiên-tợ chí thú quê, còn ai chẳng chưa bỏ những sự quê lậu tệ-tình, tồi phong bại tục. Thật, ai nấy, nhỏ lớn gì cũng lần bỏ hết những điều tồi tệ; cho nên, ai có để bước tới lồng tới quận là chốn dân sự ngày xưa quê mùa hơn hết, về đều có nói và ngợi khen: « Xứ quê chớ người không quê. » Ấy là đâu ta mỗi người trở nên xinh lịch. Vậy mà thâm thay, cái bọn khiếp-nhược vô tâm kia còn y nguyên, xét kỹ lại có thêm không có bớt. Hiện giờ làng nào lồng nào cũng có một bọn, chẳng nhiều cũng ít, nép ẩn theo trong mà khuấy nhiễu lương dân, kiếm ăn đắp đời. Đâu ăn đặng, xài đặng, phá đặng, chơi đặng vừa lòng thỏa dạ, thì êm; chỗ nào biết đều, cang trực, không chịu trợ kiệt vi ngược, ăn không đặng, xài không đặng, phá không đặng, chơi không đặng thì oán thì hờn, không phá cửa cũng đốt nhà, không dám heo cũng thuốc chó. Khuấy nhiễu cho hết sức rồi, xuối đàn nầy kiện, đàn nọ thưa; không cũng làm thơ rơi vu oan, hoặc viết bài gởi lên các nhà Nhựt-trình, nói nhục. Nhưng mà không dám ký tên! Có ký thì ký tên nào lạ hoắc, kiếm đỏ con mắt không ra, không nữa thì lựa tên nào trong làng, ký bướng làm cho hai đàng sanh oán. Xét coi có đáng ghét chăng? Thì cũng là loài người cũng gan cũng ruột, cũng thịt cũng da, có sao khác lòng người ta cũng lạ. Mình cứ giữ mực đường-đường chánh chánh, thị tắc hành, phi tắc chỉ, sợ ai mà giấu tên; đặt đều nói láo làm gì mà không ra mặt? Người dường ấy chẳng hổ với loài cẩu-phệ kia sao? Gặp kẻ gian dám sủa lớn, cắn dùa, mình là người có sao thấy đứa gian lại sợ. Có họa là mình oán chạ thù vơ làm sự bất minh bất mục nên mới sợ mà giấu tên vậy chớ!

Mới đây tôi có tiếp hai phong thơ, một phong ở Phụng-hiệp, ký tên cựu hương-quản Trần-văn-Minh, thơ nói chuyện có hệ trọng lớn; một phong ở Cầnthơ làng Mỹ-thuận, nói chuyện [illegible] ký tên Nguyễn-tuế-Thủ, dân ngụ một làng. Tôi nhận chắc hai phong đều là thơ của bọn vô tâm khiếp nhược muốn xoi bói mà chẳng dám ký tên ra mặt. Nếu theo phong thứ nhứt, hẳn có cựu hương-quản Trần-văn-Minh ở Phụng-hiệp đi nữa, tôi ra, thì làm gì cựu hương-quản Trần-văn-Minh cũng nói mình không có viết; ai cắc cớ viết rồi để tên người. Còn theo phong thứ hai, chẳng ai lạ hơn là đứa muốn con gái ông hương-giáo Hộ ở làng Mỹ-thuận, muốn mà không cưới đặng, bị người ở xa đón cưới rồi tức mình rơi thơ nói xấu cho đã giận. Bằng chẳng vậy, vợ người ta cưới, có chửa để thì người ta nuôi, chú bất bình nỗi gì chú vô danh Nguyễn-tuế-Thủ? Chú thiệt tệ thì thôi đa! Dầu có vậy xấu bên vợ bên chồng người chẳng đủ sao, đến đỗi xấu lây tới chú mà chú bỏng để giận? Chi vậy nà! Làm người mà! Làm người tốt hơn mà! Nhơn vi vạn-vật tối linh mà! Làm chi đều khiếp nhược vô tâm, cho người chê là....... muốn nói xấu cho người còn giấu mặt.

Từ đây về sau, tôi xin những tay đồng hội đồng thuyền cùng chú Nguyễn-tuế-Thủ ở làng nầy làng nọ, có dám nói việc bất bình, muốn ra gánh vát, thì ra mặt ký tên, bằng chẳng thì thôi, rơi thơ cùng mạo danh, làm mất thì giờ của tôi tội nghiệp.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

KHÓ KHÁCH-TRÚ HƠN GIÀU ANNAM
Có hư mà cũng có nên

Câu tục-ngữ « khó Khách-trú hơn giàu Annam », trong một tờ báo kia vừa rồi có đề lời châm-qui kích-bác; cho rằng câu tục-ngữ ấy nguyên-do ở mấy người ham lấy chồng Khách trú mà nói ra. Vì câu tục-ngữ xấu hại như vậy mà người mình vẫn mộ lấy Khách-trú, người làm cha mẹ có con-gái phần nhiều cũng ham gả cho Khách-trú.

Nói tóm lại một lời là đại-ý trong bài lấy làm phàn-nàn vì một câu tục ngữ đó lắm.

Phải; lẽ ấy xưa nay, phần nhiều nhà có con gái thường hay lấy có thà là gả cho một tên Khách-trú nghèo còn hơn gả cho người Annam giàu; vì Khách-trú tuy nghèo nào chớ cũng được sung sướng no ấm hơn, muốn gì được nấy. Đã vậy cũng khỏi làm dâu làm con ai; muốn ngủ chừng nào ngủ, muốn ăn chừng nào ăn, tha-hồ, khách ta dầu nghèo cực, buôn tảo bán tần, chạy ngược lo xuôi gì cũng cam lấy một thân. Còn phận vợ ở nhà, có con thì vui giỡn với con, không con thì na nỡn ra vô, lo sửa sang ba mớ quần áo, chải gở tóc tai, vẽ chơn mày, cạo lóc-con lông mặt; hết sức rồi lại nằm chơi, coi thơ đọc truyện. Ôi thôi, cái sung-sướng ấy có gì bằng! Chỉ như gả cho một người Annam dầu giàu-có mấy, cũng dễ hưởng được cái thú an-nhàn tự-do ấy. Giàu thì giàu chớ lẽ có cha mẹ chồng thì bao giờ trong [illegible] cũng phải hỏi. phải trình, để được phép đi ngơn. Đã vậy lại còn thức khuya dậy sớm, ra vô ké-né tránh chỗ nhường nơi, khúm cung từ bực. Còn như nhằm chỗ một vợ một chồng, tuy có hơi thông thả chút ít mặc dầu. song cũng lo nhiều nỗi, bế chồng nó có tưng-trọng, nâng như trứng hứng như hoa với con gái mình hay không; hay là gặp nhằm người chồng nghiêm-khắc dùng-dằng qua đi; cho nên tốt hơn là — nghèo giàu gì, già trẻ gì, ngược-ngạo gì — gả cho Khách-trú đặng con mình nó nhờ tấm thân. Vì vậy mà từ xưa đến nay mới có câu tục-ngữ « khó Khách-trú hơn giàu Annam » đó.

Nhưng xét ra câu tục-ngữ ấy có chỗ hư-tệ thật, mà cũng có chỗ nên lấy ra mà nói đến vậy. Nói mà chi? Có lợi có ích gì? — Không. Chẳng phải có lợi có ích gì lắm; song đáng cho là một câu nói khá hay, không đến nỗi gì phải trách phiền ghét-bỏ.

Nói thế thì đủ biết rằng trong một câu tục-ngữ « khó Khách trú hơn giàu Annam » đó có hai nghĩa: Một nghĩa hư và một nghĩa nên. Hư là như đối với những hạng người ham lấy Khách-trú, ham gả con cho Khách-trú; vì có hai lẽ sung-sướng với khổ-cực mà đành đem tấm-thân trao cho phường Chệc-khách là một giống dân vô-đạo, vô-nhân, vô-ân vô-nghĩa. Còn như cho câu ấy là nên, đáng bảo đáng nói thì dị-h-nghĩa ra có một ý khác nữa. Vả chăng thế thường người Annam mình có một cái tánh ác-hại là của-cải chưa có được bao nhiêu, làm ăn mới vừa vẽ kha-khá, song không rõ ngồi không mà ăn trong một tháng chịu nổi đủ hay chưa, thế vậy mà đã vội làm mặt sang-giàu khoe-khoang hãnh-diện, không biết lo kinh-dinh sự-nghiệp cho ngày được thêm to thêm rộng; tưởng vậy là đúng-đắng no đủ rồi trở khinh khi mấy tên Khách-trú tay xách vai mang, quần quạy do phá-lấu, đêm ngày đi cùng nẻo nầy ngã nọ bán tảo buôn tần. Cho rằng một giống còn mạt hạ nghèo nàn, chớ không ngờ đâu tuy bề ngoài lam-lụ màn-ăn, quần cùn áo cục như vậy mà trong lưng chẳng biết bao nhiêu là tiền-của, song vì chưa đủ sức ra mặt kinh-dinh, nổi cơ lập nghiệp. Bởi có mà buộc ta phải thở ra mấy lời nói ấy: Một là để buồn cười cho người nước mình, hai là để chỉ gương cho người nước mình trông lấy đó mà bỏ bớt cái tánh dục-lúng, đừng thấy người làm ăn cụ-kị, lam-lủ đơn-sơ như vậy mà mình tự-đắc [illegible] ai, sung-sướng vinh-hiển hơn ai rồi luôn ngồi không mà toại-hưởng. Phải biết rằng: Cái khó của Khách-trú đó chớ hơn cái giàu của Annam ta đây, đừng để ý khinh-chê mà lầm.

Như thế ta có nên ghét bỏ câu tục-ngữ ấy không? Một đàng thì hư, một đàng thì nên, ta phải nghĩ đoán làm sao? Song theo ý tôi nghĩ, người ham lấy Khách-trú, kẻ làm cha mẹ ham gả con cho Khách-trú, việc gả lấy là việc trọng hệ của đời người, chẳng lẽ vì một câu nói đùa như vậy mà họ vộ sướng dạ mừng lòng đem tấm thân mà trao cho chú Khách. Vì dầu không có câu tục-ngữ hư-tệ ấy đi nữa, chừng lòng muốn dạ ưng há còn biết ngại? Nên khuyên thì thật đáng khuyên, chỉ vẽ chỗ hư tệ thì thật nên chỉ vẽ; chớ còn bảo đừng dùng câu tục ngữ ấy nữa rõ thật không ích lợi chi. Ta nên để câu tục-ngữ đó dùng mà nhắc chừng những hạng người mình mong làm mặt giàu-sang vinh-hiển vội, mong cướp lấy cái thú chơi-bời vui-sướng vội, thì tưởng cũng lấy làm bổ-ích cho dân mình trong mảy-may được.

LÊ QUANG-VĂN.

ÁI-ÂN SAO KHÉO!

Cách vài tuần nay, đang buổi sớm mai, tôi vừa đến báo-quán, xảy có một người đờn-bà còn non, tác chừng ba tám, ngồi chờ tôi hồi nào mà chẳng đợi tôi bước vào, vừa thấy tô ngừng xe, lật đật chạy ra đứng trước mặt tôi mà bày tỏ tất tình tơ-tóc. Nghe tiếng đắng tiếng mất, chưa rõ thấu khúc nôi, tôi mới nói: « Cô tạm đợi tôi giây phúc, tôi vào tính việc cho xong, rồi tôi sẽ trở ra mời cô theo chơn tôi, lên phòng việc ». Cô chẳng phiền đợi; một chập tôi ra dắc cô lên phòng việc, phân ngôi chủ khách rồi tôi hỏi cô: « Hồi nẫy cô nói chi tôi nghe không rõ, xin cô thuật lại cho mình ». Cô đáp rằng: « Tôi tìm đến ông đây không có ý nào khác hơn là muốn cùng ông tỏ hết sự tình kim-cải của tôi đang rối tợ tơ vò, để cậu ông ra ân dạy bảo ». — Tôi nghe đến việc tóc tơ của người, tôi đã bất bình, không muốn nghe biết chi vô ích; nhưng bởi trước kia tôi đã nghe cô nói cô là con nhà ở Bentré, đồng tỉnh với tôi, nên tôi phải cam dằn lòng, để cho cô thuật. Cô đã cùng tôi thuật rõ sự tình của cô và cô trao cho tôi hai phong thơ, một phong của cô, một phong của chồng cô là một thầy thông-ngôn nào ở Tân-an, tôi chưa từng quen biết, mà xin tôi ấn-hành, để cho chị em trong phe phụ nữ xem lấy cho biết. trước để làm gương, sau xót thương chút phận mười-hai, gặp bến chẳng may, phải cam chìm nổi.

Nay công việc rảnh rồi, có ít giờ dư, nhớ lại hai phong thơ của cô trao cho tôi với lời dặn dò đăng báo giùm cho gấp, nên tôi, kể từ số báo ngày mai, thuật rõ trước sau và ấn-hành hai phong thơ như lời tôi hứa. Cầu may thầy xem đấy mà ăn năn đem cô về cho vợ chồng xa chồng con gần cha mẹ thì tôi cũng đặng một đều làm phải với hai ông-bà.

MỘNG-HUÊ-LẦU.

LỄ MỪNG CÁC CHIẾN THUYỀN
Huê-kỳ và Hồng-mao đến viếng Saigon

Ngày 22 Mars chiếc chiến thuyền « *Durban* » sẽ đến lối 9 giờ ban mai.

Ngày 23 Mars các chiến thuyền Huê-kỳ « *Huron* » và « *Général Alava* » sẽ đến lối 5 giờ chiều.

Chúa-nhựt 22 Mars
Thiết yến tại dinh quan Thủy-sư.

Thứ hai 23 Mars
4 giờ chiều. — Tập Thể-thao tại vườn ông Thượng.
[illegible] Dự yến tại dinh Thống-đốc.
[illegible] Hồng-mao xem.

Thứ ba 24 Mars
5 giờ chiều. — Tiệc trà tại dinh quan Lãnh-sự Huê-kỳ.
8 giờ tối. — Thiết yến tại dinh quan Thủy sư.
9 giờ tối. — Chớp-ảnh cho thủy quân Huê-kỳ xem.

Thứ tư 25 Mars
4 giờ chiều. — Tập Thể-thao tại vườn ông Thượng.
8 giờ tối. — Thiết yến tại dinh quan Thống-đốc.
10 giờ tối — Bal tại dinh Xã-tây.

Thứ năm 26 Mars
Từ 10 giờ tới 12 giờ. — Lễ tiếp tại dinh quan Lãnh-sự Hồng-mao.
Tối. — Lễ tiếp trên chiếc chiến thuyền Hồng-mao *Durban*.

Thứ sáu 27 Mars
6 giờ chiều. — Lễ tiếp tại Cercle Militaire.
Tối. — Lễ tiếp trên chiếc chiến thuyền Huê-kỳ *Huron*.

Thứ bảy 28 Mars
Chiến thuyền Huê-kỳ và Hồng-mao từ giã.

⁂

Xin riêng mời bá tánh Saigon treo cờ Hồng-mao và Huê-kỳ trước nhà trong mấy bữa lễ.

Thằng nầy khốn nạn quá

Rõ ràng thằng Đỗ-van-Thuc nầy đây khốn-nạn quá! Nó ở boy cho mình; mình cũng tưởng nó ở tử-tế ngay thẳng nên dầu sự gì mình chẳng hề để chút ý nào mà nghi cho nó. Mà thiệt, bấy lâu nó ở dễ thương quá chớ; có dè đâu làm bộ như ít lâu đặng rồi nó có dỗ vát lu mà chạy.

Mới đây mình đi vắng, nó dám chọi một số tiền 130 đồng rồi đi mất. Nghĩ coi làm như ai vậy có giận không! Bởi nên tôi phải xuống báo mà cớ nó cho ai nấy biết mặt tôi cậy là Mme R..., nhà ở đường Frère-Louis, số 16 và 18, không phải là tay lôi-thôi đâu.

Bộ đi nhằm ngày chẳng tốt

Chú Trinh-van-Ngọc, làm ruộng ở Phước-minh-tây (Cholon) vì mới đây có việc nên phải cỡi bước đến Saigon. Song không rõ chú đi nhằm bữa mấy mà xui cho chú lắm xui. Vừa đến chánh lỵ bỗng gặp việc chẳng lành; trong mình của chú chẳng biết đem theo bao nhiêu tiền bạc, mà lay-quay sao đó, bị ba bợm nào đâu lạ một tên chọi của chú mất một số bạc 103 đồng; làm bấy giờ đây chú đứng chẳng yên mà ngồi cũng không tiện, bưng chén cơm lên ăn mà đường thể ăn đất cục gì đâu vậy. Nghĩ thiệt thương hại cho chú quá; chẳng mấy khi đi Saigon mà gặp việc như vậy cũng não lòng.

Con dâu ác-nghiệt

Tôi nghĩ lại chừng nào trong lòng của tôi nó ấm-ách chừng nấy. Nghĩ cho thiệt là vô phước quá; mình làm phải mà sao nó lại gặp việc chẳng lành như vầy!

Mà sao đó vậy thím? — Ối hồi làm chi cho thêm giận. Nghĩ thử coi, tôi đây tên là Nguyễn-thị-Huê, năm nay 45 tuổi đầu rồi, ngày tháng lo làm lo ăn, nhà của tôi ở tại đường Frère-Louis, số 66, ngày nào cũng quảy cái gánh trên vai mà đi bán, cực khổ biết đường nào! May nhờ trời cho khá-khá một chút. Dè đâu nhà có con dâu ác-nghiệt quá, nó đã chẳng thương tôi, lo-lắn đỡ tay đỡ chơn cho tôi thì chớ, nó lại còn lén lấy vòng-vàng chuỗi hột của tôi giá đáng [illegible] mà trốn mất.

Mà con đó tên gì? Mấy tuổi? — Nó tên Giỏi, 17 tuổi. Tuy cái tên của nó thì giỏi mà nó hư làm sao là hư — Thôi thì thím cũng nên huê nó đi! — Thì huê rồi chớ còn gì nữa.

CHOLON
19 thằng khách-trú

Hôm đêm 16 rạng mặt 17 Mars nầy, có một tốp lính kéo nhau đi vân nhà hàng số 16 ở quai du Yunnam của Trần-văn-Bình kêu là Poucsanh, gặp được một sòng bạc ở đó. Liền đó thộp hết thảy vừa chủ vừa tay-con 19 tên; mà rật ròng tịch những là chệc. Lại lấy được 64 đồng bạc còn để [illegible] bàn. Đoạn xỏ lại một xâu rồi xách đi để giải qua tòa làm tội. Tuy vậy chớ chưa hết đâu nữa, rồng mà bắt cho sạch.

BARIA
Về vụ ăn cắp hột xoàn.

Tưởng khi độc giả còn tôn của nhớ mới mấy hôm đây có xảy ra một vụ ăn cắp 160 hột xoàn giá đáng 38.000 đồng và một số bạc 366 đồng, cùng áo-quần đồ-vật khác.

Mới hôm 14 Mars nầy, M. Cheikdavond có dẫn đến bắt Sơn-đá hai bợm là Tran-van-Vi và Tran-van-Hoa; khai rằng vụ mất hộp-ly hột xoàn của M. Soutalop hôm đó là chính gốc hai bợm nầy.

Đoạn ông có kêu tên Tran-van-Vi, làm nghề các cỏ, vào hỏi. Tên Vi khai rằng:

« Hôm 7 Mars, vào lối 5 giờ chiều, tôi có đi ngang qua nhà của M. Cheikdavond, thì lúc ấy thấy có thị-Côn đang nấu ăn. Thị-Côn thấy tôi bèn kêu mà nói rằng: Nhà chủ nó mới có cho một người bạn quen gởi nhờ đó, Người đó nó một cái hoa-ly đựng hột xoàn nhiều lắm, Vậy anh làm sao lén vô lấy cái hoa-ly đó đặng rồi chia » Tôi nghe thị-Côn nói vậy có ý tham, nên về rủ tên Hoa là bạn tôi làm nghề các cỏ, hiệp lại đặng tôi trộm của đó. Tên-Hoa bằng lòng. Nên qua 8 giờ tối, tôi với tên Hoa đến nhà M. Cheikdavond, thì lúc ấy có thị-Côn chực sẵng kêu nhỏ-nhỏ biểu tôi vô. Khi tôi vô lấy cái hoa-ly đem ra được rồi kêu rinh tuốt lại chùa mở ra đặng chia, song vì cái hoa-ly khóa kỹ lắm nên tên Hoa hiệp với tôi mà lấy dao cạy ra, thì thấy có 14 gói và một hộp bằng cục-tông đựng đầy hột xoàn, và một cái hộp-phơi có 3 đồng bạc cùng áo quần mà thôi. Tôi bèn đưa cho tên Hoa bảo cất lấy rồi sẽ chia ».

Đoạn kêu thị-Côn hỏi, thị-Côn khai rằng: « Tên Vi nầy thật có đi đến nhà của chủ tôi, nhưng mà tôi không có nói đều gì với y rằng việc hoa-ly có hột xoàn và bạc tiền cả, vì cái hoa-ly ấy tôi có hiểu những vật gì ở trong. Bởi tên Vi nầy có đến nhà rồi lấy cớ khai cho tôi đó ».

Vụ còn đang tra-vấn. Tên Hoa và tên Vi còn giam lại. Những hột xoàn mất lâng xét lấy được tại nhà tên Hoa là 62 hột đã thì giao qua tòa.

VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Ngày 18 Mars 1925

(Thương-nghị)
Quan Thủ-tướng Herriot thương-nghị với ông Skrzynski.

I-ta-li
Tổng-hội nhơn công làm sắt và thép định phế-công ở xứ Verceil.

Gờ-réc
Cuộc phế công chung hết các hạng thợ gần dứt. Xe lửa và tàu khởi sự chạy.

Ê-gýp
Kết cuộc tuyển-cử 103 vị phe Zagloul đắc cử và 109 vị thuộc các phe khác.

Langsa
Các nhà chánh sách lấy làm ưng ý cuộc thương-nghị ông Herriot và ông Chamberlain. Hai quan Thượng-thơ đã xét vấn-đề cương-giới các nước ở trung-ương cõi Âu, Langsa nói nên nghe Chánh-phủ Bô-lôn rồi mới nên thương-thuyết về cương-giới hướng Đông xứ Bô-lon. Về vấn-đề chiếm-cứ Cologne thì Langsa lại nói vấn đề ấy rất quan hệ với vấn-đề bảo thủ bờ cõi và bãi binh A-lơ-mãng. Dầu có mở hội-nghị tại thành Hoa-sinh-tôn Langsa cũng cứ nói cho 3 vấn đề bảo-thủ bờ cõi, giảm-binh và bãi binh không được tách ra.

A-lơ-mãng
Các hội tương-tế nhơn công xe lửa không phục nghị-định giải hòa của bộ Hoạt-động. Ở ga xe lửa chở hàng hóa tại Hanovre và Brême bị phế công.
Giáo-sư Wasserman tạ thế.

Lảo nghị viện
Phòng chúng-nghị duyệt-y hai bổn luật tài chánh, một bổn tiền xuất và một bổn tiền thâu. Ban Ủy-viên tài-chánh ở phòng Lảo-nghị định nhập lại làm một, bớt số tiền xuất 34.140 triệu xuống 32.422 triệu để dùng tiền dư tăng lương cho quan-lại và tiền trợ cấp binh-nhung.

Tiếp khách
Đức Giám-quốc Doumergue tiếp khách ông Benès.

Ăng-lê
Ông Chamberlain nói với các báo rằng sự cho A-lơ-mãng vô hội Chư-quốc tại Chánh-phủ A-lơ-mãng ưng cũng không. Ngài lại nói nếu nước không vào hội thì không thể nào chấn-chỉnh kinh tế cho châu Âu được.

Nói qua Hội-nghị bãi binh thành Hoa-sinh-tôn, ông Chamberlain chứng rằng Hội-nghị nào có thể kết quả được thì Chánh-phủ Ăng-lê sẵn lòng dự.

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Ở xóm Bình-khang

Mới cách vài hôm đây, gặp buổi trời trong gió mát, có hai tên lính dân mọc-ti-nít đi đến xóm Bình-khang, ở đường Chasseloup-Laubat, gần lối giáp-giới Saigon-Cholon, tục kêu điếm hồng-lâu đó. Hai tên nầy khi vừa bước đến thì đi thôi biết bao nhiêu mặt liền đón chào, ả nầy vuốt-ve, ả kia mừng niệu, giành nhau mà mời vào trà nước. Mà thiệt nghĩ cũng tội nghiệp cho hai gã, thấy vậy chẳng nỡ phụ lòng nên cũng chìu theo ý, bước vào trướng-rủy cùng nhau giáp mặt hoa đào, đoạn rồi.... cho phỉ chí.

Xong việc, hai gã bước ra, muốn đi luôn thì khách tình níu lại, đòi tiền rất nhặt. Hai gã giận đỏ mặt vùng-vẫy toan đi. Nguyễn-thị-Liêng là khách buôn hương từ trì phải kêu mụ Tả ra giúp sức. Mụ Tả mở nói chèo chẻo, trong đó có một gã rút súng sáu ra đòi bắn. Cha chả! Tình quê, tình quá! Nhưng may nhờ có lính thấy chạy đến điệu hai gã dẫn đi vì cái tội rút súng sáu ra mà dọa người ta đó. — Xóm Bình-khang nầy bữa nay hú vía!

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Phong-hóa Nghĩa tê

Chàng rể đánh cha vợ là làng!

Đời sống văn-minh, người lại càng sanh ra đi giữ-mang thái thậm! Khắt! là trong nói Nam-kỳ ta, từ được nhờ ơn khai-hóa của nước Đại-Pháp, đến ta lấy bước vào đường văn-minh, thì, — người mình đang của ở vì lối văn-minh hèn khác! — mà rom lại người ngoài bề hầu cái nền phong-hóa xưa của Tổ-quốc truyền lại.

Bởi thấy nước mình được ơn người Pháp dìu dắt, vội lấm tưởng cho rằng: Hễ vào đạo-vị văn-minh, thì không cần phải giữ hàn-lý, đạo nghĩa nữa. Nên nào, tôi thường tỉ ký — phần đông — người mình muốn bỏ cái hàn-lý tốt đẹp, cái đạo nghĩa thơm cho của Tổ Tiên ta, đường như chẳng nhẽ rằng không phải thói theo nữa.

Có ký, mới có mẹ rể bỏ con mới sanh xơ xác! ở, đang cái; vợ giết chồng vì một chút tình riêng, em mang anh như kẻ không quen, em đánh cha vì một cái ăn gắp đũa.

Kìa nữa: Cô tên Hương-Sen X. (ở là một vì hương-chức rất thông văn-nhương trong làng) gả ở làng B. đ. nay vì ngu tối (Ch-ko-ngôn = Hôkhuc) làm nghề bắt tôm bằng tơi: rồi độn-gia hiểu biết thiếu bằng tơi chăng? Ấy là y nói cuộc sẽ chẳng đi tan thuốc gia-truyền, đã là có bịnh đau cây y, thì, nhưm mắt định cho là bịnh gì, lấy tên ra hết thuốc y vo y lại làm nghề bắt cá. Nghề mạnh nhai cũng khá, nên vợ chồng y nuôi ấy đông gia tuổi quá bảy mươi (Ký là đông gia vì cha y còn sống đó) và một bầy con còn nhỏ, đay có 3 đứa lớn thôi.

Vợ chồng chú Hương-văn X. nay đối đãi với lòng một cách rất phải lẽ, đối với bàng bằm lại quá ngán lắm, y là tay có bọc thêm chữ nho (tuổi hà cho đã) mà vì có mới vì mấu nhọn lại làm ra cách ngang tàng xét xuyo với hà con có bao.

Y đối với làng với xóm như thế, còn y ăn ở với vợ con với cha vợ y, cũng khác bạo, cũng hầu hiểu qua chăng. Cha vợ y ở già cả, vì có một đứa gái gả cho y từ 22 tuổi tới bây giờ ba mươi người tuổi, đang theo cùng con rể mà hầu hạ khi đêm ngày, giúp đỡ việc trong nhà, cho con rể có người coi nhà, giữ con mà đi buôn bán.

Mà, thêm thay, ông già ở với con rể, đường như một người tớ ở với quan. Ngày tối lui cui đi làm, hết chuyện trong nhà hết qua việc người vườn, làm lụng xô mồi thấp da chẳng kịp! Làm việc cho con rể như vậy mà còn làm khi thật nay nào cũng bị con mắng nhiếc, vẻ chuồi thì, hàng hiếp đến đau. Ông già ngẫm khóc!

Tôi viết tới, tưởng khi trong hàng độc-giả chưa có ai người nói rằng lời tôi kể thật trên đây là ngoa, ý nào con rể nỡ đang chuồi cha hằng ngày? — Như tôi mà đọc bài của thông tin-viên nói như vậy có lẽ tôi cũng phải nghĩ cho vậy. Ấy là nghĩ cho rằng không lẽ có con rể đâu mà quá lẽ vậy, nghĩ nghích vậy, nhưng chưa đến độ-giả xem xem bằng cớ ra sao, mới biết là lời thật.

Nguyên hôm ngày mồng 2 Avanm, tôi thăm lái rảnh, đạo chơi lối phố Cô-ba, vì từ nhà tôi lại lối đây thì cách chừng mấy ngàn thước (1 kilomètre). Đi ngang qua lối nhà công-sở Hui-hôn ngho trong nhà cần chú Hương có tiếng rầy rà; ban đầu còn nhỏ nhỏ, sau là bét con, sau thêm tiếng rầy, tiếng mắng nhiếc nó không ngừng tiếng trả lời. Tôi vì tánh tò mò, lại nhân đường tôi đi ngang qua, thấy chú Hương nhìn hết vợ bên vô bo, vên hỏi: «Vô là rầy lắm đó. Bà y rầy đây xỉ mắt con gì nên vậy (vô y) mà nói rằng: «Thằng con ấy, vợ cô-bag tao rầy rà thay hộ tao, cang chi mấy xin miệng vào, lắm?» Ấy là ông già đang ở đang sau bếp, nghe vợ chồng (con rể) gây gổ cũng nhau cần lắm con giận, bèn cả gan-đeo bắt bẻ, thiên hạ khi là).

Tôi ra ông già mới mở lời nói chi đó, thì chú Hương vên Mạ... liền chuồi mắng một cách dữ dằn quá lẽ; rồi lại còn lấm cốm mấy đấy (tỉ lấy ý nhm lại bà) y đem xuống dưới bộ vên ba, rút cây ba-ton nữa lại đã (đánh) ông già vợ y mới hỏi. Vên đánh nghe lắm-ít vên hết nghe rạng thay, làm cho con nít, người lớn lối phải ngẩn ngơ là vậy gì hàng, nên chạy đến xem cho biết. Ai thấy vậy cũng xét đó, cũng đau hàng, cũng hờn thằng rể quá ác lắm, cũng giận đến không hỏi gì cha vợ!

Chú Hương đánh ông già vợ lia lia, làm cho ông ta đỡ không kịp, cuộc đau không bỏ, mà chạy trốn cũng khó, ông vợ bị đánh nhiều quá lẽ, ông ta phải chạy ra cho gần vàng vậy! Tuổi đã mấy đến là, ông ta lớn, là làng ngày thầm-thương hết sức; Lớp nhân người thấy vậy cũng vên khác-ở-ở lên, vên ra lăng chai-lái.

Làng bắt, chú rể ra nhà công sở; thì chú hương ta thôi lên vên người vỉnh-tổ và nói ra sau. Vì cớ sao ở đây trong làng, quên mình tôi-lối đây-ấy, mà cần ta lối. Hương chức là-lựu thấy vậy, bèn cởi áo làm ra xuống đất ngồi ra xi-dăm p lin đưa cho ra ra đeo (công nhi mà ngồi cho mới lịch!

Nói, nói ra, ở ở hương ta ăn-nói tao ao đó, mới ưa-ưa! vợ vô nhân nói giấu với cha vợ xin giúm y lỗ đại (đã 2 thứ lần tiền đấm.cón đại !) và xin việc làng cho giải cho thế cho ra thường, thay. Việc làng cũng thấy đánh cha vợ và vợ cần y không mà nói, lại cần xin thu thế con rể và chồng, nên đình bước 2 đàng làm khó, vì phạt chú hương vên một đồng bạc vẹ, buộc phải lay cha vợ mà đến lối kia quả nghịch. Chú Hương vô nhà nói với y: Con rể ấy tôi tôi đánh, nào phải tôi đánh cha vợ tôi cho mà làng công lớ, tốc quá! » Cớ khổ thì thôi, chú Hương đã tuổi gần 50 mà lại có làm mất 2 chữ rồi, cho không nhỏ nhỏ gì mà đại, cái đó là 7 rằng mình giàu có, cha vợ mình ở ăn thấp sẩn mình nên lên đang cần cao, làm điều bất nhân đó thôi.

Độc-giả chớ tưởng nghĩ coi, đến làm sao mà quá lẽ loạn luân thường quá nghịch đạo nghĩa. Thế ấy trời cao sao chẳng phạt y lắc y đang giữ rol đánh đang giả? Trời sao cho lại chẳng làm một cái phạt-hình ri cho rồ-ràng là điều rồ nghịch quá lẽ mà mình người thấy tung? Còn lẽ-lựu chẳng nói, cón đi lấy nào một phạt hình người như thế? Tuy vậy nhớ cũng là lẽm người đó ý dám vào cái làng cũng đến lượn luân, nghịch tắc kia mà ghét mà giận, mà xa lánh mà đem pha, mà, nhứt là ý-ấy đây, là người đang, lại là bề (ở nói đến chú R. C.) lại là khách quá đường, không thể bề quen, ngon bắt thế nào cũng không tự vị; lẽ nào vì hàng đã cho Lục-châu xem thấy mà giết, mà buồn, rằng tên là người vô luân thường không đạo nghĩa. Quả ngán thay!

C. V. L.

KHÁCH MUỐN CƯỢNG j VỚI CHỦ

Nhơn dịp Tôn-đệ-Tiên qua đời, bang Quảng-đông Cách-mạng ở Hanoi muốn treo cờ Trung-hoà nửa lưng mà để tang tỏ dấu quan chấn Hồ. Ông xã thành - phố Hanoi ngăn cấm: bang Quảng-đông bất bình lại muốn cượng lý, nên gởi xin quan Thống-sứ Hanoi.

Tưởng quan Thống-sứ Hanoi không lẽ phu lòng quan Đốc-lý thành-phố mà chịu cho như vậy.

PROVINCE DE RACHGIA

Budget Communal
DE
VINH-THANH VAN

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heures de l'adjudication: *Bureau de l'Inspection de Rachgia, le 31 Mars 1925, à 9 heures du matin.*

Objet: *Fourniture de 660m³ de latérite, 293m³ de granit et de 150m³ de sable gluant de Chaudoc.*

Importance approximative.....	6.560 $ 00
Cautionnements définitif.....	500 00
Cautionnements provisoire.....	200 00

Bureaux où les renseignements peuvent être consultés: *Bureau de la Subdivision de Rachgia et à Bureau du Gouvernement à Saïgon.*

Rachgia, le 25 Février 1925
Le Chef de Subdivision,
Signé: ILLISIBLE.

Vu:
L'Administrateur,
Signé: ILLISIBLE.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

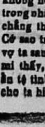

Hiện bây giờ bên nước Hoa-kỳ có một vị điền chủ đã người tổ-tiên mà hồi còn sống HIÊN-TRIỀU ấy hồi thế kỷ thứ dix-neuvième (19e siècle) cũng là người đã sống lâu lắm, có người ở người trai mới đồng cai tổ ra làm công chuyện.

Ngày nay có một người đi thăm ông, họ thì cho biết rằi đây đầu ông nay đầu bạc trắng mà vẫn còn sức lực khỏe-mạnh lắm! Ông già đáp lại rằng: Có chi là đó mà hỏi, vì đời xưa trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quinia Gintiane hiệu Mexet là một thứ rượu thường xanh bổ lắm.

Người khách nghe nói chẳng có lẽ lòng mình: mới vừa trường thu như ông, liền vô nhà ở tìm đi mua cho được thứ rượu Quinia Gintiane mà đồng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói chẳng có đã thanh xuân, ông bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ quanh năm.

Dịp-tốt

Vì sắp về nghỉ bên Pháp quốc nên phải bán rẻ: Một cái xe hơi hiệu PEUGEOT 10 ngựa 4 chỗ ngồi, máy chạy êm lắm lắm.

Xin do nơi bổn quán.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 20 Mars 1925.

GIÁ BẠC

	19-3	20-3
Nhà nước.....	10F 85	10F.70
Ngân hàng Đông-pháp..	10 70	10 75
Société Générale de la Banque Ind. de Chine...	10 70	10 75
Hongkong Shanghai...	10 75	10 75
Chartered Bank.....	10 75	10 75

MỄ CỐC

Giá lúc chỗ đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos

Vinhlong (Gạo-mới).....	5$15 > 5$35
Gocong (Gạo-mới).....	5 75 > 5 35
Bai-xau (Gạo-mới).....	5 15 > 5 25
Baclieu (Gạo-mới).....	5 25 > 5 35
Namvien { Gạo trắng mùa cũ.	4 85 > 4 95
Namvien { Gạo đỏ mùa cũ....	4 50 > 4 60
Giá thường (Gạo-mới).....	5 20 > 5 30

Ai muốn MUA SỈ (en gros) những tơ hàng TƠ LỤA, BẢC-KỲ (*Soieries du Tonkin*) cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mua mua cho tiệm. *Maison Tonkinoise*

Đồng-Thinh

4 Rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều.

Ai muốn lấy kiểu (Echantillons) hỏi giá tiệm ĐỒNG-THỊNH ấy cũng trả lời tử tế.

Tàu đi các nước

Tàu chạy đi Pháp-quốc

Chiếc Angkor chạy đi Pháp-Quốc ngày 21 Mars, 11 giờ trưa.

Lãnh đồ chargements ngày 21 Mars

Giờ chót ở sở đâu-tàu, 8 giờ rưỡi.
Giờ chót ở hãng tàu M.M. 10 giờ

Lãnh thơ từ ngày 21 Mars
Giờ chót ở sở đâu-tàu. 9 giờ rưỡi.
Giờ chót ở hãng tàu M. M. 10 giờ rưỡi.

* *

TÀU CHẠY ĐI

Đình chánh.—Chiếc Angkor sẽ chạy Pháp quốc ngày 21 Mars, lúc 11 giờ ban mai

Chiếc Fontainebleau sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 25 Mars.

Chiếc Paul-Lecat sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 27 Mars.

Chiếc Maurice Long chạy đi Bangkok hồi trưa nầy.

☘

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Ados ở Port-Said chạy qua Djibouti hôm 2 Mars.

Chiếc Amiral Rielly ở Colombo chạy qua Singapore hôm 14 Mars.

Chiếc Paul-Lecat ở Phép-quốc sẽ đến Saïgon ngày 22 Mars, lúc 17 giờ.

Chiếc Fontainebleau ở Tonkin sẽ đến Saïgon ngày 21 Mars lúc 17 giờ.

Chiếc Paul Bert ở Singapore ngày sẽ đến Saïgon ngày 25 Mars.

Chiếc Tonkin ở Haïphong đến Saïgon bữa nơm mai nầy.

Tàu đi Lục-tỉnh

Chiếc J. Kuen chạy đi Cambodge-Laos, ngày thứ bảy 21 Mars, lúc 9 giờ tối.

Chiếc Haïnan chạy đi Lục-tỉnh ngày thứ sáu 20 Mars, lúc 9 giờ tối.

Chiếc Haïnan-Annam chạy đi Cap-Saïnt, Lundi, Mardi, Jeudi et Vendredi, à 8 heures Samedi à 12 heures.

Rượu chát trắng ngọt

Uống cũng như Champagne bổn hiệu có trữ bán mỗi ve 0$50 mua 12 ve 5$40. Có bán nước đá mỗi ngày.

Ai mua xin viết thơ cho.

BUI-QUANG-NHO
Bénitre

CẦN MUA THÊM
CẦN MUA THÊM

Cirque Việt-Nam cần mua thêm Hổ. Beo lớn nhỏ cũng được, qui vị ai có xin viết thơ cho biết; cảm ơn.

SÁCH NÊN XEM

1° Tạp-chí của bội « VIỆTNAM THANNIÊN » mỗi số..... 0$40
2° Nhơn-giáo «LA DOCTRINE DES NHO» của ông Trần-trọng Kim, mỗi quyển. 0 40
3° Thế nào là một nền Văn-minh? Qu'est-ce-qu'une civilisation? của ông « P. MONET » mỗi quyển..... 0 25
Có để bán tại Imprimerie de l'Ouest. — Saïgon, ở ngoài gửi thêm 0$20 tiền gửi.

VẠN-HÒA

N° 88, Rue de Gocong — CHOLON

KÍNH CÁO:

Hiệu VẠN-HÒA nhượm vải đen nhứt hạng tốt ở tại cho CHOLON.

Vải đề nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhượm đen dùng chẳng hề khi nào trở, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bỏ như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tám thứ vải đen đều đề nhãn hiệu: VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổ-hiệu nhượm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng điệp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, đặng mà thủ lợi và cho chư quí khách mua lầm, trưởng là vải của bổn-hiệu: Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư quí-khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái Hiệu vải, cái nhãn cho nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương-mãi Saïgon là:

1. 3 con cá Kim-Ngư 3 mâu.
2. 2 con cá Kim-Ngư 2 mâu.
3. 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4. Vạn-Hòa con gà trống.
5. Vạn-xuân-Long xe lửa.
6. Vạn-Hòa chiếc tàu.
7. Vạn-xuân-Long hương bướm.
8. Hiệp-Mậu con ngựa đua.

702

VẠN-HÒA KÍNH KHẢI

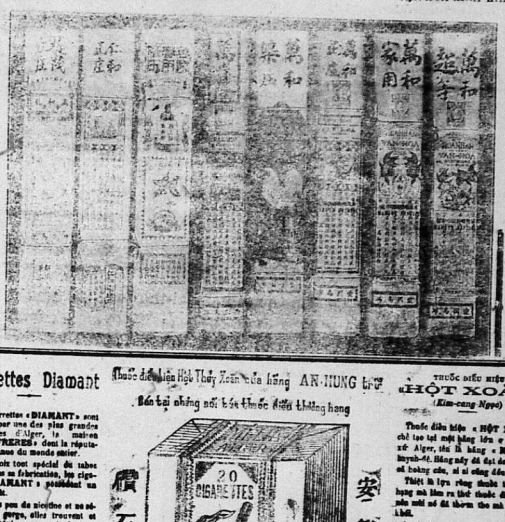

Cigarettes Diamant

Thuốc điếu hiệu Hột Thủy Xoàn của hãng AN-HUNG trữ

Bán tại những nơi bán thuốc điếu thượng hạng

Les cigarettes «DIAMANT» sont fabriquées par une des plus grandes Manufactures d'Alger, la maison «MELIA FRERES» dont la réputation est connue du monde entier.

Par le choix tout spécial du tabac qu'elles disent en fabrication, les cigarettes «DIAMANT» possèdent un tête bon goût.

Ayant très peu de nicotine et ne rétchant pas la gorge, elles trouvent et trouveront toujours un très bon accueil auprès de tous les consommateurs qui l'apprécient à sa juste valeur, malgré qu'elles soient nouvellement importées en Indochine par la Maison A. U. G. I. A.

Le nom « DIAMANT » leur est attribué, parce que cette pierre précieuse promet le bonheur à celui qui la porte. Aussi supérieur que tous les consommateurs des cigarettes Diamant trouveront aussi le bonheur après avoir consommation soustraite de ce produit.

Importées par la mai on L.U.C.I.A. Saïgon, n° 34 Boulevard Charner. les cigarettes Diamant se trouvent dans toutes les grands épiceries de Saïgon, Cholon et grands centres des divers pays de l'Union-Indochinoise.

L'U.G.I.A.

SAIGON - HANOÏ - HAIPHONG

THUỐC ĐIẾU HIỆU «HỘT XOÀN» (*Kim-cang Ngọc*)

Thuốc điếu hiệu « HỘT XOÀN » chế tạo tại một hãng lớn ở tại bên xứ Alger, thì Ã hãng « MÉLIA » anh-ký-tế. Hãng nầy đã đặt danh trong cả hoàn cầu, ai ai cũng đều biết.

Thiệt là lựa rõng thuốc tốt nhứt hạng mà làm ra thứ thuốc điếu nầy, nên mới nổ đã thơm tho mà lại nhẹ hơi.

Ít có khói đặc, lại không hắt cổ, để ăn không nên mạt. Không phải mới, nên chư quí khách ưa dùng thuốc nầy lắm; nay là hãng L.U.C.I.A. mới đem lại, trữ bán bên Sem-ky những hạng lớn, chủ người người đều biết danh là thuốc tốt.

Lấy tên « HỘT XOÀN » mà đặt hiệu thuốc điếu nầy, là vì hột xoàn giúp phước cho người đeo. Vậy đồng cầu chúc cho chư quí khách, thường dùng thuốc nầy, được sự may vô phước.

Trữ bán tại hãng L.U.C.I.A. Saïgon đường bích lũy, nơi số 34, và trong các tiệm chấp phó lớn (chánh hàng) ở Saïgon. Cholon và các tỉnh trong cõi Đông-pháp.

№ 40

Hoan-hỉ kỳ oan

(Hồi thứ nhì)

THẦY SÒ-SỐ NÓI MẤY ĐÀNH CHÔN LẤP, NÔI PHU-NHÂN MỚI BƯỚC DẠT-ĐỀ.

« Giờ-ra ra đạ thế thông.
«Cuối ra mới thiết khôn lường ý hiểm sâu.»

Hồ-gia Tô-Thanh mừng có đeo lòng giọn-lẽ hôn gheo mà sanh đa gnét cay gỉ-é đăng, gỉ đi đến đến đâu lòng không đinh, ma phải nhiều phu-nhân là ngài hội phus; nhiều đến thế mà chưa cam lòng, nư giận cón trăng hông mặt lửa đây phùng-phùng, gan đầu nói syt-syt. Đang con giận đuổi như vậy, bỗng không, nghe tiếng chuông đồng-hồ vội để mười-hai; Hồ ngành mặt ngó lên, nhìn trên trời rồi cũng đưa tay chỉ mà nói đồng-hồ mà mắng là: «Đồ phá chết! » Mắng rồi lại thăm nói: « May cho mi biết sống mà không biết nói, cho nên ta rộng lòng làm nhơn mà dung thứ cho mi; chớ chi mà mi biết nói nặng đặng một tiếng gì, ắc luồi gươm nầy chẳng tha mi, mi cũng phải hồn qui di-lộ, Gươm vì ta đã chịu lớn mà chuộc mi về trong nhà ta đã bao lâu, ta lại còn phải chịu lớn cũng người lo sống ấc mi, để mi chẳng lẽ gì cho ta nhờ, khác hơn ta chợt gặp thường xiêng, cảnh gió điểm khác. Ngày đêm mi không hề nhắm mắt, thì có việc chi mà ta xây ra mà mi chẳng nghe, chẳng thấy, chẳng biết đến chăng? Cớ sao trong khoản vắng cảnh trăng, vợ ta sanh lòng lang, hèn gian với kẻ, mi thấy, mi nghe, mi lại đành yên ổn tỉ tính, lác ta vô, mi không hề lộ cho ta hiểu biết. Dường ấy, có phải là mi phản ta chăng? Bấy giờ đây, đang tức ta hận nỗi nhà ta mà kết oán thâm xương, cưu hôn cầm dạ, không an lạc ngọn, khó tâm dường nếm mật nằm gai, ai cứu mi mà mi vội để mười-hai, làm cho ta, hoài nhớ thinh oán nhớt thinh, nhớ những lác vợ ta ở nhà say dầm vói ai, vui lắm lác tình dài đêm vắn.

Thầm trách vậy rồi, Hồ-quốc-Thanh chấp tay sau đít chầm rầi trở vào, lo lắo mất nhìn tử cố. Trở vào phòng ngủ, tới trước tủ đứng. Hồ lại đăng bước đứng xem, nhìn dưới ngo trên giấy phức rồi lại móc tới lấy xâu chìa khóa ra, lựa chìa mà mở. Mở rồi, Hồ kéo hoài cả hai cánh tủ, thấy những quần-những áo của vợ móc đầy từ trên tới dưới, bèn với lấy cái áo bông thân của vợ thường hay bận, cầm lật qua trở lại mà sâm soi trong ngoài cho mỗng nhân rồi lại đưa lên mắt mà hiểu hơi. Hồ bắt tới cái mùi chấu gối ấp yêu, hương nồng phân dượm rồi phúc chúc động niềm, quặng nhớ đến tình cảm sắc. Ôi! nỗi đau đớn biết kể sao cho cùn! Bởi vậy Hồ mới đổ ngọc như chàn! Hồ và khóc và than: « Mình ôi! Nỡ nào phụ nghĩa tào khang! Nào khi dận ngọc thề vàng, bây giờ kim-mã ngọc đăng với ai. Đành vong sia thất duyên hài! »

Dứt lời, Hồ ngó xuống thấy cái quả may, liền với tay bưng lấy. Dở ra xem, thấy những khăn hỉ mới của vợ, lác ở nhà một mình, quạ-nh quẽ phòng không, nhớ chồng, ngồi mà rất tử cái khăn để dành cho chồng vô đúng, không quản tới công khó nhọc. Thấy vậy, Hồ lại càng động niềm mà xét thương hơn nữa. Hồ và khóc và xốc xỏ quê-mùy, cầm từ cái khăn lên coi, mới nay trong một chọc khăn cầu nâng rút cao chòng, có phần nữa, thêu danh hiệu của chồng là hai chữ «Quốc-Thanh»; còn có phần nữa sắp đề ở dưới, lại thêu tên họ của « Tô-thường-Hịu » là ái đâu lạ. Hồ-quốc-Thanh không hiểu cớ đường cầm mấy cái khăn, coi đi coi lại mãi, mà nghĩ nghị không ra, nên coi mà giận cầm gan, đứng chết điếu trong lòng, lác tâm càng đẹp. Lác bấy giờ, Hồ mới than: « Hiền chi! » Than rồi bao nhiêu lòng thương thành oán, nỗi nhớ hóa cừu: Hồ-quốc-Thanh với vàng đẹp quá-may lại có nơi, rồi khôn tử, ngồi mà nghĩ ngủ xa gần, le quanh tính cách, Hồ quyết chẳng dung tình! Hồ mới rút gươm ngồi chờ: trông cho thấy mặt vợ đi chùa về tới đình, để bước vào phòng. Từ thì, Hồ ra tay tận sát. Lòng Hồ nhủ: định thế ấy, ai còn trông cho Hồ-phu-nhân còn đặng sống nữa chăng? Hồ đã quyết chí rồi hơn, ai xuống cho Hồ còn có thể thay lòng đổi dạ? Hồ-phu-nhân chết rồi! Lâm gì Hồ-phu-nhân cũng lầm tay chồng mà thác rồi, còn mong chi nữa!

Dè đâu khi Hồ-phu-nhân về tới đình, đề bước xuống kiệu, đi thẳng vô phòng, thấy chồng hồ mặt gần dữ, tay cầm gươm hầm hở xốc ra, Hồ phu-nhân liền chịp miệng cười duyên, zập lại ôm chồng mà hỏi, rồi mơn trớn bồi: « Tướng công sao giận dữ? »

(*Mai tiếp*).

Hãy hút thuốc gói và thuốc điếu CÀ-LÓP

GLOBE

PETIT DICTIONNAIRE
FRANÇAIS ANNAMITE
PAR
M. P. TRƯƠNG-VĨNH-KÝ

Quyển tự-vị của quan lớn Trương-vĩnh-Ký dịch tiếng Pháp ra tiếng Annam đã biết là hai năm nay.

Từ đấy đến nay nhiều vị hỏi mua, nên bổn-hiệu lo in đã rồi.

Quyển tự-vị nầy tuy in chữ nhỏ nhỏ cho tới 712 trương và có 1250 cái hình rút trong tự-vị Larousse chữ Pháp.

Giá 6 $ một cuốn
Phụ thêm tiền gởi 0 $ 24

Vị nào muốn mua xin gởi thơ hay là đến tại

Imprimerie de l'Union.
NGUYỄN-VĂN-CỦA.
Rue Catinat. — 157-Saigon.

VIEILLE GIRL

Có trữ bán tại hãng DENIS FRÈRES
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

TIỆM THỢ DỆT
"AU TISSEUR"
Tiệm bán hàng giá kim thời
55 52, đường Bonnard
SAIGON

Có bán đồ: Satin, Satin bông vẽ thêu, Cẩm nhung, Nhiễu, Lãnh tây, Tussor trắng.

KÍNH TRÌNH ĐỒNG BANG

Tôi mới bày dệt ra một thứ lụa mới để dùng may áo sơ-mi và áo-ja-ma, cũng là may đồ ngủ, bền tốt lắm.

Thứ lụa nầy hơn là « *LỤA-LÉO* » chẳng kém gì các thứ lụa và lục-soạn Tàu, Nhựt-bổn và Hom-bay; lại có phần tốt hơn nhiều lắm; vì theo như tôi đã dùng thử, thứ *Lụa-Léo* nầy đã chắc-chắn bền bỉ lại mịn-màn, dùng bận mấy năm trường, đặt-điệm chả-lết cách nào cũng không nao-núng.

Ấy vậy tôi kích xin đồng-bang vì nhau hãy bỏ tiếng *Lụa-Léo* ra giùm cho cô bác anh em trong xứ yêu dùng, vì sánh trong các thứ lụa, không thứ nào giá rẻ mà lại tốt lẫng rồi.

Rồi đây tôi cũng xin cô-bác anh em niệm tình đồng chủng ra tay vun giúp một cửa hàng Annam, thiệt tay người Annam ngồi dệt.

Mong nhờ lính cô bác anh em gởi đến mua, tôi kính xin cô bác anh em đồng chủng, nhậm lấy tất lòng thành thật.

NGUYỄN-KHẮC-TRƯƠNG.
Tối nghiệp trường Thêu và Dệt ở Thành LYON.
Tay sáng tạo ra thứ Dệt LÊ-PHÁT-VĨNH Chokha.

N. B. — Hiện tôi đang có bán hình chụp ĐỒNG gia mỗi bộ năm cái (0$50). Giám chỉ đi cách tính hiệu gởi ngay.

C.J. BONNET

MẤY NĂI CHO ĐỊNG CÁI HINH
NGƯỜI CỠI NGỰA NẦY
khi Chư-tôn muốn mua hàng lụa

BÌNH LIỆT KHÍ
Cách vị lành mạnh bằng thuốc huốn
GINAT et SYNOUSINE
Hãng Chaudron à Paris — Số 5 Quai de la Grande-Bretagne

QUẢN-CÁO

« LIÊN-THÀNH »
ĐỒNG-THÁP
Sản vật cổ phần hữu hạn công-ty
Tư-bản : 132.500 $ 00
MỘI CÁI TẠI SAIGON

Kể từ ngày 15 Mars 1925 làm đầu, bổn công ty vì tuân theo nghị định phủ Toàn-quyền ngày 19 Décembre 1924 sẽ có làm một thứ nhãn tam-sắc (*xanh, trắng, đỏ*) để mà dán trên miệng mỗi lần nước mắm của bổn công-ty chế tạo ra hoặc tại Trung-kỳ hoặc tại Nam-kỳ.

Nhãn ấy chỉ rõ ràng hàng nước mắm, tên nước mắm và có bảo chắc đúng theo luật Nhà-nước bằng chữ Quốc-ngữ, chữ Tàu và chữ Tây.

Nhãn hiệu cùng dấu riêng trên mỗi lần nước mắm của bổn công-ty lâu nay ai ai cũng biết đó, vẫn cũng còn đúng như cũ, chỉ có cái nắp vòm hàng đầu có hai chữ Tàu « LIÊN THÀNH » thì bây giờ bị trừ lấp mất đặng cho tiện sự dán nhãn tam sắc đó.

Khi khế hồ ra thì nắp vòm ấy coi y như cũ và có hai chữ LIÊN-THÀNH.

Kính cáo.

Tiếp chuyện 36 con thú
DỮ Ở TIỂU-CẦN

Tôi là Lưu-Vĩnh-Sang ngồng cổ kêu mà kêu cả lăng thấu ai, nên hằng bữa lương tâm cắn rứt, thiệt bọn đã 36 con nầy nó đưng giấy xanh mà đốc chỗ kia chỗ nọ, ăn no an phận ngồi coi con dán đang bị tuổi kiếu cư các cả. Bởi vậy cho nên bọn đã 36 nó cứ mỗi ngày ra thai rồi xổ, thiết hạ rầu rầu, lại nó còn lộng quyền dám in ra giấy nhỏ mà đi rao cho dân biết mà đánh, tuổi nầy nó làm coi càng ngày càng lộng, dường như thể tuổi nó mạnh cái làng Tiểu-cần mà làm chủ, lại nó còn dám buông lời nói như vầy : « Ngộ đâu sợ nhựt trình-kêu, mượn ca vài trăm đồng bạc cho mấy ông mấy thầy cai trị trong làng thì khi cho ngộ chơi, ngộ đâu có sợ. » Tôi nghe qua lời nói của bọn đã 36, thì tôi chắc rằng : từ nầy về sau dân làng Tiểu-cần không nhà mà ở. Vậy còn ai là cha mẹ dân trong tổng ; ai nghĩ cho cùng thì làm cha mẹ dân sao cho sướng, chi bằng ngồi lắng cứ mỗi ngày bọn đã đem cho một tấm xanh xanh mà chi độ vợ con còn đúng hơn là bắt buộc làm chi cho nhọc mà mậu lấy. Làm cha mẹ con dân không sướng bằng làm vậy. Cha chả cái bại nầy quan trên đâu rồi, dân Tiểu-cần như thể bị hão lot lo nào khác, kỳ bao trước tôi cũng xin cũng quan chủ quận càng Long giùm cứu dân bị hại, song là không ngờ thấy ông cai chi và thầy chi mà ra đàm hồ hé tuổi đã 36 con nầy nên càng ngày chúng nó càng lộng giả quá rồi. Ấy vậy kỳ bao nầy tôi xin cái đâu cầu 2 ngài, thứ nhứt chánh chủ-tỉnh và quan Biện-lý hai Tra-xinh, xin 2 ngài đích thân và bắt tuổi đã nầy, tôi xin chỉ tên chỗ nhà chứa cho 2 ngài rõ, nhà chứa đó chỗ nhà là ba Hỷ. Tên nầy vô nghiệp nghệ, nhà chứa ở dân giồng. Than ôi, lấy làm khổ cho con dân chi xiết, và tên làm đầu bọn đã nầy tên là mà chính Sếu dân khách-trú, Annam kêu chệt mười da.

Cái xin thổ thẻ vài lời cầu xin quan chủ tỉnh và quan Biện-lý ra tay cứu lấy con dân.

LƯU-VĨNH-SANG (Tiểu-cần)

QUẢNG CÁO
BIÊN-THÀNH
Ở Saigon, Hà-nội, Phnom-penh và Tourane
và có trữ bán tại hãng
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét lý thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà như là mấy tay mới thể thao trước khi tập đi ăn những miếng quờn, mét khoc ho hay đùng thứ rượu chác hiệu « PREIGNAC ».

Thứ rượu nầy rất vị điều dàng dễ uống, mà chất rượu lại hiện làm cho bổ khỏe, giảng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng BOY LANDRY. Place du Théâtre Saigon có thứ vô chai sẵng và có thứ trong thùng còn nguyên.

POUGUES

Nước POUGUES nầy có BỔ LỰC rất nên thần hiệu lại còn trị bịnh BAO-TỬ và bịnh đau RUỘT nữa.

Có trữ bán tại hãng
DENIS FRÈRES
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

Xe máy LABOR
ĂN HẠNG NHỨT
Hôm ngày 18 Janvier 1925

Xe máy hiệu LABOR ăn hạng nhứt hôm ngày 18 Janvier đua từ Biên-hoa-Saigon 34 ngàn thước, 134 người đua mà xe hiệu LABOR đặng ăn hạng nhứt, ngày 22 Février đua từ Saigon-Mytho, 74 ngàn thước, 423 người đua xe LABOR cũng đặng ăn hạng nhứt nữa. Qui vị đi đua hay là đi chơi thì cũng đồng mua một cái xe hiệu LABOR mà đi, xe nầy nhẹ mà lại chắc ấm, có mặt bình tiệm Nam-Thanh ở Giađịnh làm đại-lý mà thôi, nên có đủ mẫu đủ kiểu mà giá là rẻ lắm.

NAM-THANH,
Cycles à Gia-định
Agent général marque « LABOR » pour la Cochinchine.

RƯỢU COGNAC
HIỆU
BISCUIT DEDOUCHÉ & CIE

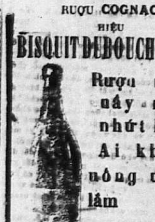

Rượu mạnh nầy ngon nhứt hạng
Ai không nông nổng lắm

DENIS FRÈRES
Làm Đại-lý ở Saigon, Hai-phòng, Hanoi, Pnommpenh và Tourane
và có trữ bán tại hãng
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG
L'AUTOMOTION
HIỆU :
GRAND LUXE và MALBROUGH
BÁN TẠI
ĐẠI-ICH
Rue des Marins N° 375 — Cholon

Kính trình Lục-châu Chư-tôn rõ :

Nay bổn Pháp mới qua thử xe máy hiệu : MALBROUGH là thứ nhẹ nhàn và chắc chắn thứ hay, thứ thường và thứ xe đua, đã thử mua, bán sỉ và bán lẻ, Giá rẻ. Xin gởi thư hỏi Bổn-hiệu lập tức gởi 1 quyển Catalogue và giá tiền.

Và rất bán sỉ những đồ phụ tùng trong xe máy giá rẻ và các thứ dầu Manchon, thứ hàng dầu sơn và dầu lửa trọn và đồ đồng.

Công-ti quán-hạ đại-thương
GRANDS MAGASINS CHARNER
ở góc đường Bonnard và Charner

Kể từ ngày 10 tới 16 Mars 1925
TẠI GIAN HÀNG BÁN VẬT THỰC CỦA BỔN HIỆU
sẽ để bán các thứ đồ ăn vô hộp có danh tiếng hiệu
RAYNAL & ROQUELAURE

CÁC THỨ VẬT THỰC NÀY ĐỀU TỐT THƯỢNG HẠNG
AI AI CŨNG THÍCH DÙNG NÓ HƠN CÁC HIỆU KHÁC

Các bà, các cô, lúc nào cũng nên có sẵn trong tay mấy phi các thứ đồ vật thực vào hộp kể sau đây :

Dồi heo thứ tốt, 1 hộp	2	30	Patê hiệu Joyeux Compagnonhộp số 2..	4	70
Cần heo thứ tốt, 1 hộp	2	35	Dồi thứ trên, 1/2 hộp	5	50
Cần heo gói sẵn, 1/2 hộp	3	75	Dồi thứ trên, 1/3 hộp	3	80
Cần heo gói sẵn, 1/3 hộp	7	50	Thịt heo trên, 1/2 hộp	7	50
Thịt heo hầm 1/2 hộp	4	20	Bắp heo trên, 1/2 hộp	5	70
Thịt heo hầm 1/4 hộp	2	35	Bắp heo trên, 1/3 hộp	10	60

BÚI HEO NUỐI NGÂM NƯỚC ĐÁ, Hộp nhỏ 3 $ 25

Buôn bán cách thật tánh. — Bán hàng nào mà không đúng cái y như lời rồi thì cứ đổi lại thứ khác tức thì hoặc là muốn trả tiền lại cũng đặng.

Máy nhà Bưu-điện — Số 37 quán-lộ 2 Saigon — Số hàng bán số 343.

Giấy thép đã tắt : MAGCHARNER.

Thông thơ số 628

RƯỢU PIPPERMINT
ĐỘI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET !

Rượu nầy uống mất khan tiếng và tiêu.
Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CREMES RAT-HÀ.
Pha lẫn với nước, rượu Bạt-hà Pipperminh uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES
Đường Thanh-Châu (Thành Tanse-Sarcon)

Bánh BIT-QUI nầy quí lắm, ăn nó THƠM cái miệng
Có trữ bán tại hãng Denis Frère
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

SÁCH
Minh-Tâm Bửu Giám

Sách Minh-Tâm Bửu Giám cuốn thứ nhì par Pétrus Trương-vĩnh-Ký đã xuất bản rồi.

Vậy quí vị muốn mua xem thì xin gởi thơ cho M. Nguyễn-văn-Của, Imprimerie de l'Union, rue Catinat 157 Saigon.

Giá bán . . . . . 1$00 một cuốn.
Phụ thêm tiền gởi . 0 20.

FAA YUE
65, Rue Catinat SAIGON

Bán đồ cẩm thạch đủ màu hàng gỉnh hàng đồng đỏ, ngọc thạch, mã não, hàng tính Kocha, tơvan nhứt hàng mới giá bán thật re

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là tinh kiện tinh thần, bổi kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khi lực suy giảm, vội thấy ngày xanh đã thôi mất, hễ vững rượu nầy có, thì ắt đặng cải lão hoàn đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con gái liệt nhược, đàn bà mỗi mùa có huyết bạch, có chứng, nằng xa lo tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da thì đỏ sáng, tinh thần trở lại.

Giá mỗi ve là 0 $ 1 1/2 2/2

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco Chinois 190
192 Rue des Marins Cholon.

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

khắc vào lưỡi dao

thì mới thiệt là dao tốt
Dùng nó thì thiệt là bền

PACHOD Frères & Cie. — Lyon

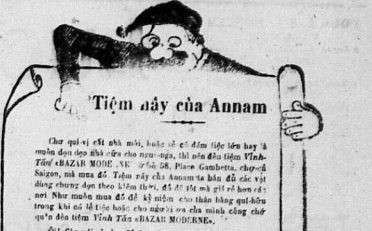

Tiệm nầy của Annam

Chư quí vị cần nhà mình, hoặc cần đồ điện tiếp lớn hay là muốn đơn đọn nhà cửa cho vui vẻ, thì nên đến tiệm *Vĩnh-Tấn* «BAZAR MODERNE» số 58, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam ta bán đủ các vật dụng chưng đọn theo kiểu thời, đồ để tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ niệm cho thân hàng quí-hữu trong khi cưới hỏi hoặc cho người ơn của mình cũng chớ quên đến tiệm *Vĩnh Tấn* «BAZAR MODERNE».

Ôi! Còn nhiều đồ nhỏ mà nhớ là giấy, vớ, nón, áo chemise, faux cols, cravate, nouvéauté mouchoir, pochette, khăn đen, không thể kể thứ ấy, cũng có bán đủ các thứ đồ, đồng đồ đồng-hồ cho thân tín, đồn manchon và các hàng đồn thường dùng.

Ai mua «*Tạp chí Hữu-thanh*???»

TẠP-CHÍ HỮU-THANH biên nay là do M. *Nguyễn-duy-NHO* mới chỉnh đốn lại từ ngày 1er Novembre 1923, mỗi tháng xuất bản hai kỳ.

Trong nội đó g quyển Tạp-chí có phần xuất-sản hơn trước nhiều, vì đã hoa hồng được những ông Khoa mục có danh tiếng cùng những người đi lịch-luyện giúp việc biên-tập, nên lần nay đã được đồng-bào hoan nghênh lắm.

M. Tiền Cí, Ngô [illegible]
Tổng-sản ở Phố Hàng-Gai, số 59, Hanoi

Giá mua đồng niên ..... 5 $ 00
Nửa năm 2 50
Ngoại quốc một năm 6 00

Ngài nào mua TẠP-CHÍ, đăng Cáo bạch hay là gởi Mandat và thư xin cứ gởi cho M *Nguyễn-duy-NHO* chủ nhiệm *Hữu-thanh Tạp-chí*... — Hanoi.

Các món của hãng gạch máy
HIỆU:
SATIC & TITAN
Gạch miệng, khối tc, viên lớn, gạch lót
ĐỦ HẾT CÁC KIỂU AI ĐẶT MÓN CHI ĐƯỢC CẢ
CÔNG-TI NẶC DANH LÀM GẠCH NGÓI
ĐÔNG-PHÁP
34, đường Charner, Điện thoại: 108
Điện tín: SATIC SAIGON

MẤY LỜI TRẦN TỐ
của hội «L'Etoile de Gialinh»

Quí ông, quí bà

Hội «L'Etoile de Gialinh» là một hội chuyên tập thể thao mà nay lại thiệt nhờ hội hiện nhơn vật mới thiệt ở đặng phát hiện với tôn chỉ của hội bổ ích.

Tuy vậy mà nếu như quí ông quí bà hiểu được sự hành tàng của hội thì chắc quí ông quí bà đã không lấy đó làm lạ, mà lại còn lấy đó mà thương tưởng thêm hơn hội. Số là hội «L'Etoile de Gialinh» là một hội thể thao của Annam lập ra trước hơn hết, trót gần 15 năm nay thường thao luyện nghề võ bạch đằng tranh tài đấu cùng với các hội khác. Giá phan không tại chưng đã giành được chưa vô địch, đặng đã gặt được cái bình đồng, lim cho hiểu vinh tôn tổ cha hội chúng tôi, mà có lẽ nhiều ít cũng làm đặng ít nhiều cho người trong xứ.

Xét vì hội chúng đã đã lập ra lâu rồi đã thắng nhiều lần, đã được lòng công chúng yêu mến, mà bấy nay hội không có một cái sân để thao luyện và để tranh đấu cho công chúng xem chơi. Mỗi năm luyện tập phải xây mượn sân của người, nhiều khi bọn không cho thì phải đồng khoanh tay mà ngồi.

Cũng vì đó không có sân, phải chịu cảnh nay phải vị chỗ nọ, nên bấy nay thường bị người đồng liếp, mà không đám hỏi mới, vì nếu mình chẳng có sân bọn không cho mượn sân, thì có chỗ đâu mà luyện tập.

Hội chúng tôi đâm thấy thế sự ấy là tại chỗ đó, bởi vậy xâm nay chúng tôi mới quyết kiếm đất mà dọn cho thành một cái sân banh cho hội đặng hội đặng công chúng đến xem cho đó đặng mà cho vững đặng.

Hội chúng tôi đã xin được một miếng đất rộng lớn ở góc đường Larayni và đường đường Mayer. Miếng đất ấy rộng rãi xinh đẹp, nhưng ban cuối rào đụn và cất đó thì hội không đủ sức mà tạo thành cho được M. Xướng là thầy tổ của Cổ-Bạc, chủ bạn hết, Pauco Xương, vốn là hội viên yêu đấu cầu banh hội, thấy vậy muốn giúp sức cho nội nhà hay mọi hết đâm nay, đặng kiếm tiền cho hội đọ thành, sân banh.

Ông ấy M. Xướng tuy đã nhiều nhưng mà chư quí ông quí bà nhẫn lòng đến đồng đảo thì đối với bổn hội tính lại cũng thêm đây nghĩa tình càng thêm nặng. Vậy tôi xin thay mặt cho hội «L'Etoile de Gialinh» mà kính lời ta ơn cùng nghĩa chư quí ông quí bà nào quí ông quí bà đoái tưởng giúm gì đặng cho hội chúng tôi hoài thì hội chúng tôi nguyện đem hết lòng mà thành hoan, mà sống làm cho hội vì sao Gialinh» được muôn năm ổn vững.

TIỂU-THUYẾT MỚI

Mới xuất bản bổ cách thế tiểu-thuyết «Hoàng-nguyệt-Ánh» tác giả là M. Trương-quang-Tiền. Trong ấy kể sự tích cầu một nàng con gái tên là Kiều-Ánh, về sau vì được vợ chồng bảo hiệp vô-tên. Cô tên cách chàng hành Hoàng-ngọc lại có một ân sương rất ở bí-mật. Tác-giả đăng lên rồi thanh-tao, đáng-đáng, nên mua mà xem. Trọn bộ 1 cuốn, mỗi cuốn bán các, bán tại phố in Union Saigon.

Bình ghẻ chốc
Bau nhứt trong chốc Quốc
LÀC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, CHẾ cùng tất cả bịnh chống nào người đã dùng thì tuyệt một cách hay, nhờ thuốc thoa
FLORENTINE
Cần ông thầy thử việc lắm, mà mà nhờ thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng
Có ngày người đã chống chốc hay tập!
Chai giá 0 $ 60
Thuốc đánh FLORENTINE

Sách mới xuất bản
TIỂU-THUYẾT

MƯỢN SẮC GIẾT NGƯỜI
Tước tình khách làng chơi.
Thức tỉnh lòng người cơn mê-mượi.
Giá 0 $ 25

CÁCH THỨ NGƯỜI TÌNH
Gan ruột đàn ông và gan ruột đàn bà đối với đi tình.
Tính thế nào là thật?
Tính thế nào là giả?
Giá 0 $ 25

Hay và phi thường
Người viết: Trương-quang-Tiền
Có để bán tại nhà in Union, đường Catinat, Saigon.

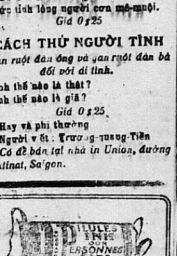

Nếu mà Chư tôn mệt mỏi hay là làm việc nhọc quá cùng là sầu đuối thì hãy nhớ uống PILULES PINK, bằng không thì ngày sau Chư-tôn sẽ ăn năn.

Vì thứ PILULES PINK là thứ bổ huyết và bổ gân cốt, làm cho mình ăn ngon lại để tiêu hóa. Nó lại là một thứ thuốc thần hiệu trị về các bịnh anh ra bởi kém huyết và yếu gân.

Trong cách dược phòng đều có bán

SOCIETE
INDUSTRIELLE
DE VINH-HOI
Bureau: 153 Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH-HOI
SAIGON

Hỡi người Annam,

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và vậy tường cho chắc chắn và bền vững, thì nên đến tại hãng làm gạch mới của ta này là viết thư mà mua gạch thì Chư-tôn đã cũng vừa ý và chẳng sai.

Vì sự chế tạo đất kỹ càng, và cách cán nên Chư-tôn đăng gạch lớn lẫn thì chẳng lại tiếc thì.

Vì đăng nó thì sự tốn hơn cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền hơn thứ gạch thường bội phần.

Vì thế gạch nầy xây rất mau lẹ mà thứ nhứt chẳng cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng với Công-ty và cái rằng ở Bình-hòa, nên tiền lắm, đã lớn mà lại dày hơn.

Nếu Chư-tôn muốn đăng thứ gạch có mà thì bổn hiệu có bức lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị đăng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ bắt đầu lập tức.

CHỦ-BHON

HÃY ĐỂ Ý — XIN DÙNG DỊP

Hạ giá xuống nhiều
CHO
XE-MÁY HIỆU: "ELDÉE"

Xe thường đen, xanh, đỏ sậm, có frein, ống bôm và túi đồ	50 $ 00
Xe đua có frein, ống bôm và cái túi	53 00
Xe thường đủ đồ phụ tùng, niền sắc hay là cây, có frein, ống bôm, túi đồ đồ, cục đa đồ, carter và 1 cái đèn đá tốt lắm, giá riêng	56 00

Những người ở Lục-tỉnh, xin gởi thơ mua và gởi trước 3 $ 00, còn lại thì gởi theo cách giao ngân lãnh hàng cho hãng:

«Au Sportif Français»
133 — Rue d'Espagne, Saigon.

UỐNG THỨ **NÉOL**
ĐỂ XÚT MÀ UỐNG
Thì trị bịnh nóng cỏ, rét (grippes)

Một muỗng lớn thuốc thì khuấy trong 1 ly nước lạnh. Muốn súc răng thì thêm trong bột thuốc nầy, một miếng Bicarbonate hay ra để mà uống và lấy làm hiệu nghiệm cho con nít mang bịnh trái rạ, trái gió vân vân.

Để băn ghịt
thì trị bịnh hết phăng
làm lành ghẻ mụt
làm tiêu vít

Để thế cho nước OXYGÈNÉE
Nước NÉOLÉE (1 phần NÉOL và 4 phần nước, thì thế cho nước EAU OXYGÈNÉE

Có trữ bán tại tiệm thuốc
Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Trung-hoa dị-sử

Nước Trung-hoa từ ngày Tam-Tạng qua thỉnh kinh bên xứ Ấn-độ, chẳng trở về bản xứ rồi, thì Tam-Tạng lo đưng kinh cho vua, lo lập chùa chiền, sùng tôn Phật pháp, Cổn Bạc-giải thì lại khen mình, rằng đi lời xứ lạ, rộng thấy nhiều nghe, cốn rằm đi đọc đường có nghe bên xứ A-rập, vua đều hòm nọp gái nàng ngày ba mươi, giết như vậy đã trọn trăm gái lành, phép nhiều là con nhà thế gia, sắp nước nghiêm thành đề quân. Rồi lại có con gái quan tả-tướng, vốn là tuy tài tình tốt chẳng trí độ cao xa, đăng mình đặng tâm chước gỡ ảnh cho bọn nàng nga. Nàng như thuật chuyện cho vua nghe, đêm nay nói điều qua đêm khác, cho tới năng giả mà chuyện nói chưa giết.

Vua Đường nghe Bạc-giải nói, cả khen rằng *thư-thi đó*, và truyền biên tích vào thanh sử.

Qua tới đời Tây-Đường, vua Vương-đế, vốn chưa có đặt ngôi hoàng-hậu, lúc nó thoại ngày thái-giám thuật chu-ân Tam-Tạng thỉnh kinh, Bạc-giải nói, vô-ý A-rập. Vua bèn nghĩ rằng rất đối là một xứ di-địch như vậy mà còn có gái lại lực tài ba, nói chuyện đời xưa cho vua mộ nghe hơn mấy mươi năm mà không nhàm không giới, còn nước trăm là Trung-quốc, chánh vi chân-đế, vì lại là nước văn chương sán rộng, há chẳng có một gái lành thuật chuyện hay như xứ người vậy sao.

Bằng ngày làm đại triều, bá quan văn võ tung hô vạn tuế rồi, vua bèn nói với quan văn mình điện đại quốc sư như vậy:

«Khanh vốn biết bên xứ A-rập có nàng tiểu-thư dám liều tánh mạng đăng-mình mà thuật chuyện cho vua nghe. Y ăn tướng không chi vui bằng mỗi đêm mỗi nghe nàng nhau các thuật chuyện, trăm lẫy lêm thích chi lắm nên trăm muốn đặng một nàng thuật chuyện cho trẫm nghe, nên trong một tháng, mà trăm chịu riêng là chu ân hay hoặc vui ngỏ, vừa theo ý trẫm, thì trẫm phong vi hoàng-hậu. Khanh có biết trong hàng bá quan, ông nào có con gái biết thuật chuyện như vậy chăng? Khanh vô chước lương cho kỹ càng, rồi mai vào cung tâu cho trẫm rõ.

Khi vua nói với quan tướng-quốc thì là lúc đại triều, hàng văn ban vô bá đều nghe hết. Nên khi hết triều thì các quan lớn, đều về ghé dinh quan tướng-quốc mà bàn tính chọn người đưa vào cung. Lúc lọc hết lần thì các quan chấm con gái của quan Lễ bộ thượng-thơ, vốn là một gái, tuổi mới quá rằm, xương mai mình hạc, thu thủy xuân sơn, lại có tài thất bộ thành thi, âm nhạc đã nghề.

Quan tướng-quốc bèn vào cung tâu vua mà dâng nàng nầy vào hầu giá.

Nàng vào hầu vua, tuy rằng nàng học rộng tài cao, mà nàng không có thi-ân về nghề thuật chuyện là nghề lân nay trong nước không có tập luyện. Nên nàng thuật những chuyện, tựa hồ chuyện con Tấm con Cám, chuyện bà Chằng, v. v. là chuyện đã cho con nít nghe chơi, chớ không chi lạ tai mới vị, vương đế. Bởi vậy nên nàng bị trẻ ra khỏi cung.

Quan tướng-quốc đăng hàng khác, tả ra cũng không hơn gì nàng trước. Đăng vào cung, đã nằm bấy nàng mà vua không thích hợp, nên vua truyền cho quan tướng-quốc làm hịch bố cáo khắp cả trong nước, biết kỳ là con gái nhà bực nào, miễng là tuổi từ 16 cho tới 22, nhan sắc không mang xấu hay kém, mỗi là cho có tri huệ và có biết nhiều chuyện là lăng quái dị kì văn kì quan, thì đăng.

Bố cáo khắp cả nước Trung-hoa là nước rộng lớn, mà có đâu chẳng người mấy năng ra chịu khó đeợt. Quan thủ-tướng được đặng một năng tuổi vừa 19, tên là Mông Sương, vốn là con nhà hàng vị, mà tư dung hoa nhường nguyệt thọn.

Dâng nàng vào cung, triều lại vua rồi, nàng tâu rằng: Muốn tâu bộ-hạ, thân thiếp xuất thân nơi nhà bên hạ, song thân thiếp nghĩ đều anh là cái cũng phải biết tất đến ngọn ngu, cũng phải biết ơn nhà nự nước, nên thân thiếp xin đăng mình hầu bộ-hạ. Thân thiếp rằng hết trí thức thuật chuyện cho bộ-hạ vui nghe, mà thân thiếp xin một đều rất nhỏ là bộ-hạ cho thân thiếp soạn trước, rồi vừa lúc bình minh là thân tâm thân đeun trong sách thân thiếp sẽ thuật chuyện cho bộ-hạ nghe.

Vua chịu. Đêm ấy nàng lấy lửa đã sáng, rồi chăng đúc canh năm, vua hỏi bơm nghe chuyện, rên đã thức rồi. Nàng cũng thức. Nàng bèn thuật chuyện như vầy:

CHUYỆN NÀNG
CÔNG CHÚA NGA-MI

Thuở trước bên Tây-tạng có một người chuyên ròng nghề bán ngọc, tên là Huỳnh-Ngũ. Người bán ngọc nầy thức ở thứ tối lắm, có ngọc kỳ lạ chẳng, có ngọc kỳ linh đoạn, có ngọc bạn đêm sáng tỏ như ngọn đèn; cùng có thứ ngọc thường đề cho chơi, theo đã trang sức. Huỳnh-Ngũ mua ngọc tại chỗ gốc, nên giá rẻ, người đi châu lưu khắp bốn phương trời mà bán ngọc, đặng làm kế sanh nhai.

(Mới tiếp)

SAIGON IMP. DE L'UNION — IMPRIMERIE REPUBLICAINE — Gérant-Directeur Général: Bùi-Văn-Giám

Giá báo: 3000 $
Saigon le 20 mars 1926

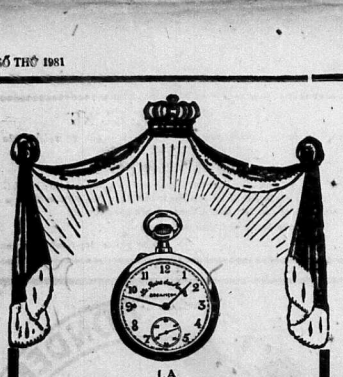

LA
REINE DES MONTRES
DES FABRIQUES
PÉTOLAT Frères & ANGUENOT de Besançon

Les plus hautes Récompenses aux Expositions

Giá :

Hiệu « REINE DES MONTRES »	vàng Huê-kỳ		8 $00
id.	id.	có dây chuyền	10 50
id.	id.	có dây chuyền và hộp đựng	11 00

Hãng MAGASIN UNIVERSEL.
Nhà R. CHOMIENNE

Ai mua «*Tạp chí Hữu-thanh*??»

TẠP-CHÍ HỮU-THANH hiệu nay, là do M. *Nguyễn-duy-NHO*, chánh thầy biện hội «*Trung-Bắc-kỳ Nông-Công-Thương Tương-tế*» mới chánh-đốn lại từ ngày 1er Novembre 1923, mỗi tháng xuất bản hai kỳ.

M. Tiến-Sĩ Ngô-đức-KẾ *làm chủ-bút*

Giá mua đăng-niên 5 $00
Nửa năm 2 50

Người nào mua TẠP-CHÍ, đăng Cáo-bạch hay là gởi Mandat và thư từ xin cứ gởi cho M. *Nguyễn-duy-NHO* chủ nhiệm thâu nhận.

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tân-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và cẩm thạch

Dây thép nói 371

34 hiệu 22 đường Lagrandière

Khi ở bình tới 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

RƯỢU SÂM-BÂNH
MOËT & CHANDON
NHÃN XANH — *Là tốt hơn hết*

PHẢI COI CHỪNG ĐỠ GIẢ MẠO

Nài cho đặng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đặng rượu Champagne nút và bọc bằng keo, vì có nhiều thứ khác bọc lá ống chì.

Còn ngoài mỗi thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại lý cho cả Đông pháp,
AGENCE POUR L'INDOCHINE,
DE LA MAISON MOET & CHANDON
137, 139 et 141, Rue d'Espagne — SAIGON

TỬU RƯỢU
THỨ RƯỢU
Quinquina Saint Raphaël

Uống vô bổ T. Vị
TRỪ BAN TẠI NHA THUỐC CHANH
Pharmacie Principale *L. SOLIRÈNE*
Hoàng nhà hát Tây — *Saigon*

PHÂN BIỆT CHỪNG ĐỠ GIẢ MẠO
HÃY NÀI CÁI KÝ TÊN : MIDY

SANTAL MIDY
(Sàn-tan Mi-dy)

Thuốc hay hiệu và tinh hảo để trị bịnh đau lậu, mới có gì sẽ tiến thiên hiện, (không có đăng thứ Copaba và không cần thực).

Một hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY.

Bán tại Saigon, 5, Đường Vivienne, Paris.
Trong mấy nhà Thảo.

Đại-lý khắp chỉ Đại-pháp
Hãng DENIS FRÈRES d'Indochine
SAIGON

...RỒI MỚI HẾT SỢ QUỈ MA

Trong lúc bấy nay, tôi đã gặp phải kiếp hết vô việc mà tin đi-đoan, chuyện cũ không nên nhắc lại chi nhằm tai, nhưng mà, đâu thay cho nói thế lắm ấy nó còn đang đây đem nhét là trong chân thôn quê; rày ngồi đến nay mất cả bao công, dân kia đau con chết nằng, bởi tin lời thầy với bóng. Vậy tôi không ngại chi mà nói nên ra đây.

Vì sao thế lại cần Đời? — Giải vì cũng là tâm lắc lại mình bụng nhiều người. Hãy nghe hai vợ chồng nầy rồi chuyện với nhau thì đã hiểu.

Chồng nói — Tôi tiếc mình quá! Tôi đã gặt lúc nếu trước mấy cho mình ngồi mà mình cứ tin bà thầng của thầy pháp hoài... Dây chuyền, vòng, chân ở, mình không thiếu mấy đó, đeo làm chi cái thứ dây nhiệt cho bọ, không ích lợi gì rào trong mà coi lại kỳ đời quá đó!

Vợ nói — Mình đang bướng đó, nếu mình không biết sợ ai. Mình cứ mình rồi vương tôi bởi. Mình chưa gặp nên mình đã ngoan; như thằng A nên đưới đây, nó đương mạnh như thế, có nhọc nhằn đau đớn? Không phải là tại nó đi ngang cây bên rào bà nên nó đau sao? Ba nó cũng vậy hết một bao, may phước bà đang cho không thì ông chết. Mình cứng cỏi, làm gì lắm; tôi tin có quỉ thần, thầy bộ tôi, đừng nói nhiều chuyện. Bây là mình có chế tôi thì mặc ý lựa con nào...

Chồng nghe nói tức mình, xi một cái rồi bỏ ra nằm nét tay lên trán...

Đó, ai có thấy thiết tế tiếc bọn mà nói thế mà rồi bất quá cũng chán nản buồn rầu như anh chồng vậy. Ấy bởi bằng ngày hay xảy ra nhiều việc là lắm cho mình hễ ít nghe bọn thầy cúng tin cho lắng đó là cái chứng cớ rõ ràng có thánh thần phù hộ và mọi quỉ làm hại chớ chẳng không. Vậy để làm coi gốc gác ma quỉ ở đâu, và nó có thể lựa gì mà muốn cho ai đau thì đau, ai mạnh thì mạnh, ai chết thì chết, ai sống thì sống để dùng như trả vọn hòn.

Vì khôn bọn Tề-tạo người ta có kẻ ra bốn giống vô hình, không biết mình nên gọi là quái ấy là thần; 1° Giống ở dưới nước (Nymphes) 2 Giống ở trong không khí (Sylphes) 3 Giống ở dưới đất (Pygmées) 4° Giống ở trong lửa (Salamandres); bốn giống ấy ở riêng nhau, dưới nước, trong không khí, dưới đất, trong lửa; mỗi giống đều có thể sinh hóa trong thế giới riêng của họ; cũng ăn uống, cũng chết sống, cũng khi mạnh khi đau, cũng có ý phục, cũng có phong tục, cũng có chánh trị, cũng khinh ý kẻ trên có đang Trời là đấng lớn nhiều công bình nhứt, Nhưng vậy mấy giống ấy không thể đi cư ra khỏi thế giới của họ cũng như loài người ta không thể nào ở dưới nước, dưới đất và trong lửa mà khỏi hai hoặc dễ đứng như ở trên mặt đất bằng. Những đồm sáng hoặc xanh, hoặc đỏ, hoặc trắng, hoặc vàng hay xọt ban đêm đó (ta nói là ma giàng bọ) tức là giống thuộc về giới lửa (Salamandres). Người ta luận rằng tre lóa sanh ra nhiều điều mê nhiễm, cái khối óc con người có sức làm tối thế mấy cũng khó hiểu hết: Nên Trời để cho người biết được cái thì loài người có thể no sinh kịp Trời sau. Nhưng vậy Trời không có lấy hai cho ai: sanh ra giống ở ở, trong ở trong, giống ấy cũng có đủ lẽ vật để nhờ dụng (ăn thiên); có thứ lấn riêng mà ăn, có thứ nước riêng mà uống, có nhà ở mà nhà ở không thể đùng được, lại không bao giờ lấy cho được mà họ lấy làm quấn áo mặc, ấm nhà ở, nhà lạo ra ở đặt mên cho chúng. Vậy thì giống ấy không có lo lắng gì mà buộc đăng khác trời của họ phải vang mên nào, vật nào cho họ tất cả; là vì họ không dùng được. Tuy là sinh nói vậy: song có người, cũng là tay làm sinh luận và thuật tế-tạo bảo nói cách nhà lắm, nghe cũng khá bảo-nuôi: « Nghe nói có quỉ có thần, song tôi chưa được thấy bao giờ; mà, có tích mới; đích ra tưởng, nếu không có thánh thần vậy đặt tên làm gì? Miễn có mặt người thấy mà nói ra thì cũng đã cho ta thấy là có hẳn vậy. »

Ấy đó bảo rằng chúng ta phải tin có mà quỉ, có thánh thần — là vì có vậy nên mới có tên — lại, buồn ấy đăng bang ta phải đăng nên tin tưởng đi-đoan; nếu mình mà không có ma quỉ thánh thần rồi ở bên người ta nghe theo mình thì ai mà nhịn. Vậy thì phải nói lẽ thật.

Song để lẽ nào quên Trời là đấng chí thiện cái mà không đành làm hại cho ai lắm cả, nếu ai là người biết giữ bổn phận mà ở đời. Lại phải xét cho kỹ như của ấy nầy hại con vật kia là vì đục nó cũng là tại nơi chấp nhứt: Cọp giết người, con thú yên hèn hơn nó làm gì, nếu cọp chẳng phải là giống ưa thịt.

Xét như thế rồi bây giờ mình hỏi lấy mình thì coi: ác loài yêu ma quỉ mà mình hàng thường cho ở cái thật, có, song nó không ăn uống đồ ăn của ta được, mà nó nhọc, bận quá ấy, lại tiêu bọc của ta được cũng nó cũng phải xiêu, lại trời nhơn là chẳng nó không là nên phối-hiệp với loài khác hơn cùng nó. Vậy thì *thằng Bò* là ai? Nó ở đâu, nó nao to, gia hay ác, ma đánh nó không tan, con gái ai sướng chưa?? Hình xác nó đâu ma ăn nằm với phụ nhơn? Vì lẽ, nếu nó là vậy và một tháng đến 4 giải chuyển — thật hình ở đây, ngày nói, nó nghiêm gắt hơn trên là thập-phần — nó làm cho mất xác ra con gái, mất tiết đàn-bà, nó chẳng có lại. Điều-tính phải thấy xét thì? Tôi đam tâm-hồn, nên thất bịnh, là tại trong tạp phá xô đẩy nhọc mỏi-vậy, nói xâm nói tạp, rồi người nào đã thừa cơ tu lắng bố phá nên bỏ có thật ma bắt khiến ngài bình không nổi lâm hàn, tại người ấy mang tội vì cam gia hoa cho 35 là rang và mang tội kẻ ngao lượt trời đó vậy: hỡi, lời nhọc lại trời không dung là ác bao giờ, ý đem để cho nó tin hồ ai đến nầy nhơn ngoi nước ngoan, đi đến kẻ giữa ý nhơn đàn, phá cho người an vô-giáng, bắt gia cang mà lại cốn làm coi vui thiên-ác?

Ly do nhỉ nghiệm thì quỉ đến xanh, đỏ đã, quỉ hồ gáo, ma trơn, là giống cái ở dưới lắm, phải phanh lá đàn nào được hưởng cái gì...

Ông *Hippocrate* nói có nói rằng: chứng bịnh ở ngoài phải hàng nói phải nó ra lão hoặc nhọc thanh thiên, chẳng qua là ngày nay vì mình ăn ở trái vô sanh một mớ, mai mấy mớ, lên phí nông nhơn chẳng nghỉ lo lắng hình lại ma tới hoàng nghiệp

Lời ấy đúng lắm thay. Mình tự xét chẳng đây mà ngẫm, thân thể con người cũng như cái máy đồng-hồ, nếu chẳng khéo giữ vì sẽ nên sớm thì nó mau rã mau hư. Mà rồi có bao lâu hư thì đem ngay đến chỗ thợ nên đồng-hồ, như máy chạy thì rên thì chỉ cam kim mới cho đúng! Ấy đó, đối lên ăn, đến uống thuốc, trước thấy phép mà cho nó cho hết rồi, hết bao lâu hạ lâu, cũng như nó nói máy kỳ mà đem hàn lên cho giàng.

THÚY-SƠN

Ordonnances
Spécialités
Herboristerie

La plus ancienne officine d'Extrême-Orient

PHARMACIE PRINCIPALE
FONDÉE EN 1868
L. SOLIRÈNE, Pharmacien de 1re classe
Licencié Ès-Sciences
Place du Théâtre — SAIGON
TÉLÉPHONE N° 218

Droguerie
Accessoires
Laboratoire
Parfumerie
Photographie
Optique Médicale
Exécution rapide et rigoureuse des Ordonnances de MM. les OCULISTES par un SPÉCIALISTE FRANÇAIS DIPLOMÉ

Toutes les nouveautés et les meilleures marques pharmaceutiques
Réception par chaque courrier
Expédition rapide dans l'intérieur
Service spécial pour l'exécution des ORDONNANCES URGENTES pendant le jour et la nuit

Bismuthoïdol ROBIN
Đặt biệt cho bịnh Tiêm-la Sang độc

Khác hơn các thứ thuốc là thứ Bismuthoïdol Robin nầy chẳng những là tẩy sạch hết các độc trong máu rất mau lẹ lắm và làm cho Tiêm-la thứ gì cũng phải lành;

Mà lại không làm cho đau đớn gì hết; không mọc mục; không làm hại cho bao tử; không đau nóng, nhức răng, ra mủ gì hết.

Biết mấy trăm cái thơ cảm ơn của các danh-y gởi đến khen tặng thuốc thần hiệu mới nầy; tuy mới ra đời chớ đã đoạt được ngôi cao trong loại Sang-độc Tiêm-la rồi.

Phải đòi có hiệu ROBIN và đừng chịu món chi khác rẻo
Có trữ tại Thượng-đẳng Dược-phòng L. SOLIRÈNE *trước nhà hát SAIGON*
Đảo chế tại nhà Robin, số 12 đường Poissy Paris
(Ho lao, Ho tốn, Trùng thiệt vân vân)

NÀ LÂY

Ai nấy đều biết, nà lây là khí giải của nhà quê, là trộm cướp sự lắm, vì ban đêm nằng bàn cò tuy lửa, chỉ như nà lây ngồi bên không biết đâu mà tránh. Tại tiệm tôi có trữ nà lây theo kiểu hiệu tốt lẹ lắm, giá như sau đây:

Mỗi lọ lây trên như sẽ bán thuở nay giá 3250 một cây rồi gởi người mua sẵn.

Mà nhỏ vên (moyen) lấy trên 3 là 1250 một cây.

Mà vên (moyen) lấy dưới như vầng giá 3 đồng một cây mấy chú ghe buôn nên xem mà lấy mà nhà để trở bởi và xem một cuốn hướt đi gió phòng thì đều thử tra xét, mỗi cuốn 0$30 tiền tôi có bán.

BÙI-QUANG NHO (Bến-tre).

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐẮM
THUỐC HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX
Của tay Dược-sư GUILLIÉ

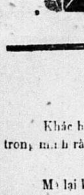

Ta tìm được một cái thứ Quốc ELIXIR có chất Antiquinin của Dược-sư Guillié là thứ thuốc hiệu trong những bình HƯ PHẾ, Ho trong TỲ VỊ, Gió ngoài, THẦN KINH, BẠI CÂN, BẠI HUYẾT, KÉM NGỦ, MẤT CHỨC PHỔI, RUỘT, GAN, MỘT MÁU, BỆNH CÓN, CHẾ CHỐC MOOLI, thì có hiệu ở THÊM LÀI THÊM MẠNH.

Ấy là một cái THUỐC BỔ có bán và để hiệu nghiệm lắm cho NGƯỜI HA TIỆN KHÓC. Những bình gần bán hay gặp thì Người ta thường dùng.

Bởi bì thuốc có chất Quinin nên thường có đắng vậy. Pour GAGE bà chế đúng

BÁN CÓ NƠI CHỢ

THUỐC HOÀN XÔ
Chữa chứng rối loạn đàn bà
Chữa chứng rối loạn đàn bà, Kinh nguyệt không đều, Bạch đới, Bế kinh, Sinh nhiều con quá, Bụng dưới đau, Bụng dưới lạnh, Bụng dưới cứng, Bụng dưới nhỏ, Bụng dưới nhỏ, Bụng dưới nhỏ, Bụng dưới nhỏ.
(1) Chữa đàn bà mang thai.
(2) Chữa đàn bà sinh đẻ.
(3) Chữa đàn bà sinh đẻ.

Lời ấy đúng lắm thay. Mình tự xét chẳng đây mà ngẫm, thân thể con người cũng như cái máy đồng-hồ, nếu chẳng khéo giữ vì sẽ nên sớm thì nó mau rã mau hư. Mà rồi có bao lâu hư thì đem ngay đến chỗ thợ nên đồng-hồ, như máy chạy thì rên thì chỉ cam kim mới cho đúng! Ấy đó, đối lên ăn, đến uống thuốc, trước thấy phép mà cho nó cho hết rồi, hết bao lâu hạ lâu, cũng như nó nói máy kỳ mà đem hàn lên cho giàng.

THÚY-SƠN

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
PHARMACIE ASIATIQUE
34, Rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ-PHẾ-CNÍ-KHÁI-HUỜN

Phổi con người ta là 1 ngôi chí tôn trong ngũ tạng, sở dĩ để hô hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phổi rất mềm mại, yếu ớt, vì vậy nên hễ có phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâm, thì phổi đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải ngưng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nếu trước chẳng lo điều-trị để càng ngày càng thêm nhiều rồi thành ra bịnh ho-lao thổ-huyết, lao huyết, vân vân

Bổn Đường ra công bào chế thuốc nầy tánh hòa huởn, không khắt phạt, chuyên trị các chứng bịnh phổi, trước đó rất linh nghiệm, bất cứ nam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* nầy được cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đờn bà có thai mỗi lần uống 7 huờn, con trẻ một tuổi uống 1 huờn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, nói tóm lại hễ thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn, theo người lớn, uống với nước trà.

Giá mỗi ve là ..... 0 $ 10

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐỊNH KHẨU PHỤ-QUẾ LÝ-TRUNG-HUỜN

Thuốc huờn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trẻ hóa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau sốc hông, trọc trọc muốn mửa, tạng phủ bất điều, ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mang-môn hầu suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ta chảy; ăn uống chẳng ngon; hình thể mốt mỏi; hơn đêm hay ho, hơn ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trứng hàng hoặc ăn đồ lạnh lão sống sít, ngưng trệ rồi bất mửa; hoặc cảm hàng mà tay chơn rung rẩy; hoặc nguơn-khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v... thầy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lát mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn khí điều hòa, tinh-thần bồi trương.

Bổn Đường đã gắng công tìm kiếm cho thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay, phối hiệp mà chế ra thứ thuốc huờn nầy, thiệt là công hiệu như thần, ta phải kể trọng.

Chư tôn có mua thì nên phải nhận cho kỹ cái nhãn hiệu Ông PHÁT hóa tên đề giả

Giá mỗi hộp 2 huờn ..... 0 $ 20 — *mỗi hộp 6 huờn* ..... 0 $ 60

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VẠN ỨNG CAO DƯỢC

Thuốc dán nầy chuyên trị các thứ ghẻ độc, hoặc nổi nhọt, hoặc ung-thư phát bối, hoặc chàm-bao ghẻ lở, nhứt thiết vô danh sưng độc, bất luận lâu mau thầy đều dùng được.

Dùng mà mà dán nơi mấy chỗ đau, chẳng mấy ngày thì thấy hèo da non, ít ngày thì lành bịnh.

Phàm cho bịnh lâu mau thầy đều dùng được.

Dùng mà mà dán nơi mấy chỗ đau, chẳng mấy ngày thì thấy hèo da non, ít ngày thì lành bịnh.

Phàm cho bịnh lâu mau thầy đều dùng được.

Thuốc dán nầy chuyên trị các thứ ghẻ độc, hoặc nổi nhọt, hoặc ung-thư phát bối, hoặc chàm-bao ghẻ lở, nhứt thiết vô danh sưng độc, bất luận lâu mau thầy đều dùng được.

linh nghiệm như thần, không kể cho xiết được.

CÁCH DÙNG:

Phải lấy vải mỏng và mịn mảng hoặc giấy dầu, thoa thuốc dán nầy vào mà dán mấy chỗ đau, mỗi bữa sớm mai phải lấy nước trà hâm hâm mà rửa chỗ đau rồi thay miếng khác.

Kỉ an thời nghỉ và thời đó, không cần sắc dọc cùng nên xa lánh.

Chư tôn có mua thuốc chi cũng hiu được, nếu hãy chăm cho kỹ cái nhãn hiệu Ông PHÁT-TRỢ thì mới khỏi lầm cái giả.

[illegible]

Hãng buôn E. HEUMANN

102 101, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng này các thứ rượu như :

Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec.
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh HAVRA.
Rượu mạnh PÈRE KERMANN.
Rượu rom hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rom hiệu BRIAND.
Sirop làm bằng Pháp đủ thứ hiệu CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT tại xứ *Frontignan.*
Rượu chát đỏ trắng và thứ thường dùng tại xứ BORDEAUX và BOURGOINE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocolat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Mầu thật tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.
Có tiểu dẫn chữ Quốc ngữ rất tiện

Thuốc NEOPTOL để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ sanh trong nhà.
Dầu thơm hiệu GELLÉ FRIGAUD, LAVOYTE.
Nước sức tóc — Đồ các thứ.

Quí vị hãy đến xem

BẠN HÁT XIẾT VIỆT-NAM

Của ông TẠ-DUY-HIỂN
Có ban thường Mé-đai Dragon d'Annam

HAT LẦN THỨ NHI TẠI CHỢ-MỚI SAIGON
Có thêm nhiều kép hát thiện nghệ toán là người Annam.
Đức-hoàng-đế KHAI-DINH
CÓ BAN THƯỜNG KHUÊ BÀI

Kỳ này có thêm nhiều thú vật đã tập luyện khôn như là : Ngựa, Trâu, Bò, Lừa cái, Chó, Heo, Khỉ, Voi, Cọp, La, Gấu Beo vân vân..

Tối mai **21 Mars 1925**, sẽ có đổi chương trình mới có nhiều thú vật làm trò rất hay như voi vân vân
Khởi hát đúng 9 giờ tối tại Chợ-mới SAIGON
(Place Eugène Cuniac)

GIÁ CÁC HẠNG

Phòng 6 ghế... 15$00 Phòng 1 ghế... 3$00 Hạng nhứt..... 2$00
Hạng nhì..... 1 00 Giảng..... 0 50

Le Directeur — Propriétaire,
TẠ DUY-HIỂN.

NAM-CHẤN-HƯNG

ở đường Marins, môn bài 710 Cholon — gần ga xe-lửa giữa

CHƯA TỪNG NGHE....

.....ở Cholon mà có tiệm annam ; Mà nay lại có hiệu : NAM-CHẤN-HƯNG, chuyên bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng tàu, nhượng đem gia dụng nơi là riêng của bổn hiệu ở Cauianh nên giá được rẻ.
Cũng có bán đủ các thứ hàng mán.

ở xa gởi contre-remboursement

DÙNG SỮA BỘT

NESTLÉ

thì già trẻ gì
cũng đều trở nên mạnh được

SỮA ĐẶC CÓ ĐƯỜNG
MONT BLANC

SỮA CỦA NGƯỜI PHÁP LÀM RA

THỨ SỮA TỐT KHÔNG CHỖ NÀO CHÊ

LÀ THỨ SỮA TỐT
Dặng giữ cho còn sức lực — Dặng nuôi trẻ con — Dặng dưỡng người bịnh

CÓ BÁN KHẮP NƠI VÀ TẠI
Société Marseillaise d'Outre-Mer
Đường Obier, Saigon. *Lê Đại-lý*

ĐẠI-LÝ KHẮP CÕI ĐÔNG-PHÁP
Có trừ bán tại hãng:
DENIS FRÈRES
Hãng nghành ở tại Vientiang Kin-đô Lào

UGEOL THUỐC ĐỂ TRỊ BỊNH TRONG ĐƯỜNG TIỂU-TIỆN

Đau-lưn, tiểu gắt, cả mủ, tức đái, trị đái, tiểu rắn theo cách trị bịnh các nơi, Kanchabara, vân, có thuốc Ugeol nay trị bịnh mau lành mạnh. Giá 1f quan tiền Mỹ; Tiền Gửi cước phí thêm. Hãng Không thì gởi tại quan ruột (mua ba hộp thì gởi quan) cho ông. G. LACROIX, 8B, Boulevard Haussmann, Paris.

ĐÈN khí và đồ phụ tùng đèn khí mãn sáng hiệu « WIZARD », đầu lớn, đồng, treo các kiểu.

Bán sỉ và bán lẻ
Tại cửa hàng
TRẦN QUANG NGHIỆM
200 d'Espagne, SAIGON

SÁCH
CÁC SẮC THUẾ CHÁNH NGẠCH

Gồm đủ các sắc thuế có phụ thêm những chương giải nghĩa dễ hiểu các thể lệ về kỳ hạng đóng tất thuế; khi nào xin chuẩn giảm số thuế-phụ giấy thông hành, giấy chứng bên thân và thuế đóng lâm.

Chức việc làng, làng, các vị điền chủ, nông gia cùng chuyên về nông nghệ, thương mãi cần phải đọc sách này cho biết cách tính thuế và số thuế mình phải chịu.

Thuế là một quyền sách rất quí cho mỗi người cầm thủ.

Chết tây, mỗi cuốn..... 2$50
Chết quốc-ngữ, mỗi cuốn.... 2 50
Phụ thêm tiền gởi..... 0 20

Có bán tại sách in
Imprimerie de l'Union NGUYỄN-VĂN-CỦA
157 Rue Catinat Saigon.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris về
KHÁNH-KÝ và CÔNG-TY
54, đường bờ-sa (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.
Dây thép nói số 436 — Dây thép gửi tắt Khánh ký, Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy chụp những người chụp bình chơi. — Chụp bình đủ kiểu, hình màu đủ sắc, hình về bằng mực tàu ; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất tế hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán đồ đồng chụp hình ; Rửa hình và vẽ hình kiểu rất khéo và rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đồ các màu Vệ sinh hoặc về theo ý qui khách đặt, khi đồng bạng muốn mua sơn thủy, xin chiếu số mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi thư hay đánh giây thép cho chúng tôi sẽ đến tận nơi.

SÁCH
Thời-Sự Cẩm-Nang

Thường năm bổn-hiệu xuất bản một cuốn THỜI-SỰ CẨM-NANG. Trong đấy có đủ các sở, các ty và lên họ các viên quan nhà nước, các lời nghị của ích cho hương chức làng đương mà làm việc quan. Lại có vài quyển Tiểu-thuyết rất hay để chư qui vị xem chơi giải muộn.

Bổn-hiệu đã theo số các vị mua trước mà mấy bản nên không có in thêm số ấy :

Vậy qui vị muốn mua sách Thời-Sự Cẩm-Nang năm 1925 (ít nên) thì xin gởi thư và mandat trước cho.

M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
rue Catinat 157, Saigon
Giá một cuốn... 2$00
Phụ thêm tiền gởi 0 24

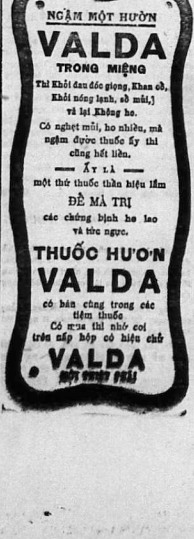

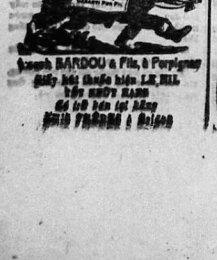

Ông BARDOU & Fils, à Perpignan
Giấy hút thuốc hiệu LE NIL
TỐT HƠN HẾT
Đã có bán tại hãng
BINH THÀNH & Saigon

CHẲNG NÊN BỎ GIÁO LÀNG

Báo Lục-Tỉnh Tân-Văn số 1973 ngày rằm 11 Mars 1925 có bài « *Xét phận giáo làng* » của thầy Trương-nghĩa-Sỹ, cai-trường Hương-nghĩ, Binguta (Travinh) xem rồi động mối thương tâm, nên có ít hàng kính vàng cho lượng rạo minh cầm thước cho kẻ hậu công đồng nhỏ.

Theo ý tôi tưởng, quan trên chẳng nên thả-lỏng giáo làng. Dù biết rằng muốn cho học-trò mau lớn-bén thì cần phải có thầy hay ; song nhiều đay học-trò cũng phải lực có tài nhiều mới được cái kết-quả ấn-mãn. Nếu thầy tài-cán, mà không biết cách dạy, lại tư cách hỗ đồ, tôi lấm tạo mà dạy học trò nên hay và làm gương tốt cho học trò bắt chước ? Vậy, mấy thầy giáo làng cũng đáy lớp công-ấu, mà chương trình lớp ấy là cái nền cao trể phải biết viết chữ quốc ngữ và Văn-tự cũ-đi đính ; thì mấy thầy ấy đã nên dạy nên. Tôi đơn nói, có nhiều thầy giáo làng còn trẻ, cũng những là cái ngữa mới bai chi nhẹ cũ quốc-ngữ không đồng đạnh, làm cho học-không nên mà thôi. Vì, người ra, làm nên chưa thuần, vô lớp thì là ô em-nhơn, mà ô đạo-lý mà giao-giải cho trẻ em, chưa thạo cách lim sao cho trong lớp được nghiêm trang trật tự ; lại những cuộc vui chơi tuổi quá làm cho học-trò ngo thấy mà bắt-chước bởi yêu.

Mục đích sự học là « lấy cuộc đời và cho đúng mà ở đời » (pour la vie et pour la vie) ; ấy vậy phải cần những người không đến cảnh-nuôn cũng mà điều đến tiếc nhiều đương cảnh-đang mà phải cho Ma muốn cho được người của ông đang tài phân nhiều là trong nghề lão-thầm ; mấy người lão-thầm là các ông giáo-làng đó.

Nhiều kẻ nay tin rằng nhà-nước rất bỏ giáo-làng, coi họ có ý nương, nói rằng làm như thế là phải, là vì mấy thầy giáo-làng học-hiểu chẳng bao nhiêu, cũng dạy trẻ nông nổi giỏi. Ấy là điều hay cũng là quan-chân ; « tiên học lễ nhơn học văn » ? Ấy mấy thầy tuổi thiếu niên không được cái hạnh phúc mà học-nước, cho nên mới dạy mấy thầy hiểu sơ-sơ giáo-đạy phương-pháp ở-ngăn mấy thầy, điều nhiều, mà rằng cũng là bỏ cho vô giáo-dục ? Lại xét cho ý, mà mừng vui khi nghe rằng các giáo-làng sẽ bị tai-hại, ai đó rất-nhiều vô tình không biết chiêm tình cố hậu. Phải nhiều cho rằng, mấy bọn, bao nhiêu-lao-lao tử-quan đương chỉ lối cho đang em vào lối quang minh, ta đang khan trong tối-lu-lôn. Dám chắc, cũng có nhiều người, bao nhiêu giáo-làng đó cũng là bậc « tiên học lễ nhơn học văn » ? Ấy mấy thầy tuổi thiếu niên không được cái hạnh phúc mà học-nước, cho nên mới dạy mấy thầy hiểu sơ-sơ giáo-đạy phương-pháp ở-ngăn mấy thầy, điều nhiều, mà rằng cũng là bỏ cho vô giáo-dục ? Lại xét cho ý, mà mừng vui khi nghe rằng các giáo-làng sẽ bị tai-hại, ai đó rất-nhiều vô tình không biết chiêm tình cố hậu. Phải nhiều cho rằng, mấy bọn, bao nhiêu-lao-lao tử-quan đương chỉ lối cho đang em vào lối quang minh, ta đang khan trong tối-lu-lôn. Dám chắc, cũng có nhiều người, bao nhiêu giáo-làng đó cũng là bậc

Ấy vậy, nhà-nước nên dụng mấy thầy giáo-làng, vì là bậc có nông với nhà-nước đó nên, lại không phải là không để vào mà dìu-dắt trẻ em lên đường tấn-tới.

Nhà-trường nào có nhiều lớp : ông-bạn-sư-giai và thầy-giai mà có hai thầy giáo-làng dạy tại đó đi một thầy động-ấu thì thầy giáo-làng chỗ đó ; một là nên có thầy dạy ở đây vân lớp thứ giai, hai là biết làm người đã-rằng-rõ. Thương vậy, nên giáo-làng mà làm xong phận sự tại thời.

Nhiều nơi, mấy thầy giáo còn trẻ rất vô-tiền, phần đông tánh nết chưa thành hay gỡ với hương-chức làng, nếu trường hợp nhiều thầy giáo như vậy cũng nên cho lại một thầy giáo-làng ; có lẽ thầy tăng-trái nhiều hơn khuyên lơn động-nghiệp gỡ trọn nhân hòa hảo. Tôi bàn giáo-làng là Đáng đáng thương và đáng cho nhà-nước đáng lắm.

T. X.

Là một
Đau bụng nhức của người đàn-bà thường hay phạm.

Cũng tại việc mất máu là gốc phần nhiều các bịnh yếu sức và nhức nhối làm cho người kém chịu. Thế thì phận đàn-bà phải cần lao cho hoạt mình mà tác động để dưỡng sức lực mình lại.

Muốn chọn thứ thuốc nào cho công hiệu, thì là một điều, khó nhọng nhất lại tại những hay hơn là đúng thứ *PILULES PINK* người ta nói ra để cho đàn-bà nống.

Thuốc hiệu *PILULES PINK* số hoạt-tả tế-vô-vô, nhờ ở đó lịch nết mau, yếu đuối, mất gần cết sẽ nhức, không tiêu hóa, ăn mất ngon và mất sáng động.

Thứ thuốc PILULES PINK có bán khắp trong nhà y-dược phòng.

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút thuốc cây cờ
TAM SẮC
đã ngon và không khó cỏ
HÃNG
Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême Orient
(ALLATINI) *Saigon làm Đại-lý*

Rượu hiệu RHUM DU PILAR nầy
Trừ tại hãng L.U.C.I.A

La một thứ rượu đặt bằng mía ròng, nên mùi thơm và lại ngon lắm

Nếu ai thường dùng rượu nầy, thì tinh thần trở nên tráng kiện ; nhứt là trong cơn bịnh thời khí lưu hành, như dùng thường rượu nầy thì tránh khỏi các thứ bịnh truyền nhiễm.

Các bình nhựt mà thường đông, thì hình lọc lưu thông, mau tiêu hóa vận động.

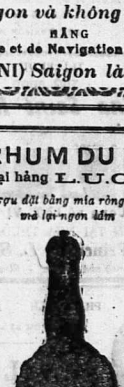

Thiệt là một thứ rượu rất hữu ích ; xin chư-tôn mua thử mà dùng, thì mới rõ là vật hữu dụng.

Như có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu : chữ vàng, lại chính giữa trong thì có hình Đức-thánh Bà đặt mà trên thiên, tay bằng ấn chín, thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine
36, Boulevard Charner. — Saigon

Nguyễn-văn-Thiết
Quản-lý

Giá rẻ hơn các nơi